

گذری بر شصت و پنج سال پیکار حزب ما در راه شکل زحمتکشان در ص ۴

حزب توده ایران، ۶۵ سال مدافع پیگیر پیکار دلاورانه زنان ایران در ص ۷

۶۵ سال در راه سازماندهی جوانان و دانشجویان در ص ۱۰

۶۵ سال مبارزه برای صلح جهانی و انترناسیونالیسم! در ص ۱۴

۶۵ سال تلاشی پیگیر در راه اتحاد نیروهای مردمی و احزاب آزادی خواه در ص ۱۷

پیام های احزاب کارگری و کمونیستی به	توده ای ها در فستیوال های اومانیته، صدای
مناسبت سالگرد حزب	در ص ۱۲
زال مو سپید	در ص ۹
	خلق و جشنواره کمونیست
	در ص ۱۹
	در دفاع از صلح و دموکراسی
	در ص ۲۰

ارگان مرکزی حزب توده ایران

شماره ۷۴۸، دوره هشتم
سال بیستم، ۶ مهرماه ۱۳۸۵

اعلامیه کمیته مرکزی حزب توده ایران به مناسبت شصت و پنجمین سالگرد تأسیس حزب توده ایران

شصت و پنج سال پیکار تاریخی و خستگی ناپذیر حزب توده ها در راه آزادی،
استقلال و رهایی زحمتکشان از بندهای فقر و استثمار

ادامه در صفحه ۲ و ۳

هم میهنان گرامی!
با فرارسیدن دهم مهرماه ۱۳۸۵، شصت و پنج سال از تأسیس حزب توده ایران، حزب رزمنده کارگران و زحمتکشان میهن ما، می گذرد. شصت و پنج سال پیش در پی رهایی شخصیت های برجسته سیاسی - فرهنگی کشور، یاران دکتر تقی ارانی، از زندان ستم شاهی و با باز شدن فضای سیاسی و سقوط حکومت رضا شاه، حزب توده ایران به همت شماری از برجسته ترین مبارزان راه آزادی و منادیان رهایی میهن از بندهای، استثمار، استبداد و واپس ماندگی بنیاد گذارده شد و با وجود همه مصایب و دشواری هایی که در طول شصت و پنج سال گذشته با آن مواجه بوده است توانست تأثیرات شگرف و پایداری را در میهن ما برجای گذارد. حزب توده ایران در حالی پا به عرصه حیات گذاشت که جامعه نیز دچار تغییرات و تحولات اساسی بی بود و با استقرار گام به گام سرمایه داری وابسته و رشد همزمان طبقه کارگر جامعه ما نیازمند یک حزب رزمنده و پیشرو بود که حامی و سازمان ده طبقه کارگر و زحمتکشان باشد. بر این اساس حزب توده ایران در ادامه سنن خجسته و پایدار مبارزات حزب کمونیست ایران، و رهبران برجسته نهضت رهایی بخش ایران شخصیت هایی همچون حیدر خان عموغلی و دکتر تقی ارانی گام در راه دگرگون ساختن بنیادین جامعه ما گذاشت و به اعتراف دوست و دشمن زمینه ساز تغییرات شگرفی در ساختار جامعه واپس مانده و اسیر خرافات آن روز ایران گردید.
بررسی خالی از تعصب و جزم گرایی تاریخ شصت و پنج سال معاصر میهن ما نشانگر این حقیقت است که حزب توده ایران یکی از اساسی ترین نیروهای تأثیر گذار در راه تحقق آرمان های

با هم به سوی تشکیل جبهه واحد ضد دیکتاتوری

برای آزادی، صلح، استقلال، عدالت اجتماعی و طرد رژیم «ولایت فقیه!»

ادامه اعلامیه کمیته مرکزی ...

آذربایجان، کردستان و همچنین دیگر خلق های محروم کشور، از جمله خلق عرب، بلوچ و ترکمن در راه احقاق حقوقشان از هیچ فداکاری کوتاهی نکرده اند.

دشمنان حزب توده ایران همواره نگران نفوذ گسترده حزب در میان کارگران، زحمتکشان و دهقانان کشور بوده و هستند. راز ریشه های عمیق و سترگ اجتماعی حزب توده ایران در نو آوری برنامه هایش و مبارزه پیگیر و قهرمانانه بی است که توده ای ها در میان این قشرهای محروم کشور برای نجات آنان از فقر و محرومیت و استثمار شدید به پیش برده اند. از تشکیل "شورای مرکزی اتحادیه های کارگران ایران"، در اسفندماه ۱۳۲۰، و بنیاد گذاری نخستین اتحادیه های دهقانی در اطراف تهران و برخی استان های کشور، در خرداد ماه ۱۳۲۲، حزب توده ایران نیروی رهبری کننده مبارزات کارگری - دهقانی کشور بوده و هست. تنها کافی است اشاره کنیم که در دوران طوفانی سال های نخست پس از انقلاب به همت مبارزه توده ای ها و دیگر نیروهای مترقی کشور مسأله اصلاحات ارضی و تصویب قانون کار که تا حدودی از حقوق کارگران حمایت کند با وجود همه مخالفت های نیروهای ارتجاعی و واپس گرا در جامعه به پیش برده شد و تا به امروز هنوز ارتجاع نتوانسته است این دست آورد های هرچند محدود را باز پس بگیرد.

یکی دیگر از ویژگی های حزب توده ایران تلاش حزب در سازمان دهی مبارزه بر ضد فاشیسم و همچنین تلاش در راه تحقق صلح در منطقه بوده و هست. آوای "مردم ضد فاشیسم"، ارگان تبلیغاتی حزب بر ضد فاشیسم، در نخستین سال های پس از تأسیس حزب، در سراسر ایران پیچید و تأثیرات مهمی را در راه مقابله با اندیشه های فاشیستی در جامعه برجای گذاشت. مبارزه برای صلح و بر ضد جنگ، و از جمله جنگ ایران و عراق، در سال های اخیر از دیگر عرصه های مهم و درخشان مبارزه حزب ما است. در سال های نخست دهه ۱۳۶۰، هنگامی که مرتجعان حاکم، در پی پیروزی خرمشهر و بیرون راندن ارتش متجاوز رژیم صدام حسین، که به دست پرتوان فرماندهان توده ای ارتش سازمان دهی و تحقق یافت، حزب ما با وجود جو شدید تبلیغاتی رسانه های حاکم و طرح شعار "جنگ، جنگ تا پیروزی" از سوی خمینی و دیگر سران رژیم این شعار را شکاری نادرست اعلام کرد و نظر ضرورت پایان جنگ را از طریق مذاکره در جامعه مطرح ساخت. پاسخ مرتجعان حاکم به این دید درست و راه گشا یورش و حشیانه به حزب توده ایران و کشتار آنان، از جمله نابودی گروهی از برجسته ترین فرماندهان انقلابی ارتش بود.

هم میهنان گرامی

حزب ما در حالی به استقبال شصت و پنجمین سالگرد تأسیس اش می رود که میهن ما با اوضاعی بحرانی و نگران کننده روبه روست. یک سال پس از انتخابات فرمایشی، غیر دموکراتیک و روی کار آمدن محمود احمدی نژاد به عنوان رئیس جمهور برگمارده نظامیان، نیروهای سرکوب گر و تاریک اندیشان "ذوب شده در ولایت مطلقه فقیه" برنامه سازمان یافته و وسیعی برای سرکوب کامل جنبش مردمی و دست آورد های هشت سال گذشته به مرحله اجرا گذاشته شده است. تهاجم پیگیر و در عین حال فزاینده به جنبش مستقل کارگری کشور، در کنار تهاجم وسیع به شکل های دانشجویی، و سرکوب خشن فعالیت های سیاسی-اجتماعی زنان کشور و همچنین بستن روزنامه های منتقد و زیر فشار قرار دادن نویسندگان و روزنامه نگاران دگراندیش همه بخشی از برنامه واحد برای تثبیت موقعیت ارتجاع و بازگرداندن چرخ تحولات کشور به سال های دهه ۱۳۶۰ است. حزب ما در جریان برگزاری انتخابات سال ۱۳۸۴، با برشمردن خطراتی که جنبش را تهدید می کرد همه نیروهای مترقی و آزادی خواه کشور را به اتحاد عمل و تلاش واحد برای شکست برنامه های ارتجاع فرا

ولای نهضت رهایی بخش مردم برای استقرار آزادی، استقلال و عدالت اجتماعی بوده است. تحزب در شکل نوین آن، پیدایش سازمان های صنفی، از جمله سندیکاهای کارگری، اتحادیه های مستقل جوانان، دانشجویان و سازمان های پیشروی زنان، پراکندن بذر آگاهی اجتماعی - سیاسی و فرهنگی و طرح نظرات انقلابی و پیشرویی همچون ضرورت تصویب قانون کار برای به رسمیت شناختن و حمایت از حقوق کارگران، و تقسیم اراضی فنودال ها به نفع دهقانان بی زمین و کم زمین، و همچنین پیکار در راه احقاق حق رای برای زنان و مبارزه در راه الغای قرار دادهای استعماری که کشورهای امپریالیستی بر میهن ما تحمیل کرده بودند، از جمله تلاش ها و تأثیرات حزب توده ایران در جامعه ماست. بیهوده نیست که نیروهای ارتجاعی و وابسته به سرمایه داری بزرگ و امپریالیسم، در سیمای حزب ما خطری بزرگ برای منافع خود دیده و می بینند و در طول شصت و پنج سال گذشته از هیچ تلاش و توطئه یی برای نابودی حزب توده ها فرو گذاری نکرده اند. یورش های پی در پی رژیم های ارتجاعی، در طول شصت و پنج سال گذشته، از کارگزاران حکومت مزدور و پلیسی شاه تا مزدوران رژیم استبداد قرون وسطایی ولایت فقیه، مصایب بی شماری، از جمله ده ها هزار شهید، ده ها هزار سال زندان همراه با آزار و شکنجه و همچنین رانده شدن هزاران تن از میهن، برای اعضای حزب توده ایران به همراه داشته است ولی با این وجود پیکار توده ای ها لحظه یی قطع نشده است. با تأسیس حزب توده ایران و انتشار انبوهی از روزنامه ها، مجلات، کتب و نشریات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نسل جوان کشور با اندیشه های پیشرو، انقلابی و تاریخ ساز مارکسیسم - لنینیسم آشنا شد و توانست نقش مهم و مثبتی را در تغییر جامعه ما ایفاء کند. اغراق نیست اگر بگوییم حزب توده شماری از برجسته ترین متفکران، ادبا، شعرا، نویسندگان و مترجمان کشور را در دامان خود پرورش داد و زمینه ساز پیدایش و رشد فرهنگی پیشرو در جامعه ما گردید.

یکی دیگر از عرصه های درخشان فعالیت حزب ما تلاش های پیگیر آن در عرصه ایجاد همدلی و همکاری در میان نیروهای مترقی و آزادی خواه کشور بوده و هست. از همان فردای تأسیس حزب ما توده ای ها همواره در صف نخست تلاش در راه ایجاد اتحاد عمل همه آزادی خواهان و میهن دوستان کشور برای رهایی ایران از چنگال استبداد و استعمار بوده و هستند و نمونه های درخشانی از این تلاش ها در تاریخ معاصر میهن ما ثبت شده است. ایجاد "جبهه آزادی" متشکل از نیروهای مترقی و همچنین روزنامه ها و مدیران نشریات کشور در تابستان سال ۱۳۲۳، ایجاد جبهه "مطبوعات ضد دیکتاتوری" در اردیبهشت ماه ۱۳۲۷، ایجاد "جمعیت ملی مبارزه با استعمار" در دی ماه ۱۳۲۹ و ده ها تلاش دیگر در طول شصت و پنج سال گذشته، از جمله این نمونه هاست. واقعیت این است که جا افتادن این اندیشه مهم که رهایی ایران از بندهای ارتجاع و استبداد نیازمند تلاش واحد همه آزادی خواهان کشور است زیر تأثیر مستقیم اندیشه ها و تلاش های حزب توده ایران در جامعه ما بوده است.

تلاش در راه احقاق حقوق پایمال شده خلق های زیر ستم ایران، از جمله دیگر عرصه های فعالیت حزب ما در طول شصت و پنج سال گذشته بوده است. واقعیت این است که تأسیس حزب توده ایران با آغاز مبارزه در راه رهایی خلق های ایران از بند ستم ملی و طبقاتی ارتباطی گسست ناپذیر دارد. حزب توده ایران نخستین سازمان سیاسی کشور بود که خواست اعطای خودمختاری در چارچوب ایرانی واحد و دموکراتیک را در دستور کار مبارزات سیاسی کشور قرار داد و توده ای ها در صحنه های پیکار خونین خلق های

ادامه اعلامیه کمیته مرکزی ...

ملی و ضد مردمی خود می داند و همچنان همه تلاش ها و امکانات خود را برای ضربه زدن به صفوف حزب ما به کار می برد. کشتار صدها تن از کادرهای برجسته، رهبران؛ شخصیت های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی حزب ما در جریان فاجعه ملی، که در جریان آن هزاران زندانی سیاسی کشتار شدند، در کنار توطئه حزب سازی و تلاش برای ایجاد تفرقه و انشقاق در صفوف حزب بخشی از تلاش حاکمیت برای "کندن ریشه های" حزب از جامعه بود که

تا به امروز، با وجود همه دشواری هایی که بر سر راه مبارزه حزب ما ایجاد کرده است، با شکست روبه رو شده است. این توطئه های خطرناک در کنار فروپاشی کشورهای سوسیالیستی در دهه ۸۰ میلادی و تهاجم فزاینده تبلیغاتی امپریالیسم جهانی بر ضد جنبش جهانی کارگری و کمونیستی، دشوارترین دوران تاریخ پر فراز و نشیب حزب ما بوده است که توده ای ها از آزمون آن سر بلند بیرون آمده اند. در شصت و پنجمین سالگرد تأسیس حزب توده ایران شایسته است که با گرمی داشت خاطره تابناک ده ها هزار شهید توده ای یا مبارزات سترگ آنان تجدید عهد کنیم و اعلام نماییم که حزب توده ایران، حزب کارگران، زحمتکشان و محرومان کشور، حزب زنان مبارز و آزادی خواه، حزب جوانان و دانشجویان مبارز، حزب روشنفکران، نویسندگان و هنرمندان پیشرو و حزب افسران میهن دوست و آزادی خواه همچنان در کنار همه آزادی خواهان و نیروهای ملی و مترقی کشور در راه ریشه کن کردن

استبداد و استقرار آزادی، استقلال و عدالت اجتماعی به مبارزه تاریخی خود ادامه می دهد و همه تلاش ها و امکانات خود را در راه تحقق این آرمان های والا به کار خواهد گرفت. آینده از آن خلق و نیروهای ملی و آزادی خواهی است که در کنار مردم برای تحقق خواست های جنبش مردمی می رزمند.

درد آتشین به خاطره تابناک شهدای توده ای و همه شهدای راه آزادی، استقلال و عدالت کشور!

فرخنده باد شصت و پنجمین سالگرد تأسیس حزب توده ایران! با هم به سوی ایجاد جبهه واحد ضد دیکتاتوری برای طرد رژیم ولایت فقیه و استقرار آزادی، استقلال و عدالت اجتماعی!

کمیته مرکزی حزب توده ایران
۲ مهر ماه ۱۳۸۵

خواند. این تلاش ها متأسفانه در فضای ناسالم سیاسی و شعارهای تند و غیر واقع بینانه شماری از نیروهای سیاسی - اجتماعی کشور و همچنین مماشات و بی عملی نیروهای اصلاح طلب که سکان اداره دولت را در دست داشتند امکان تحقق نیافت و نیروهای ارتجاع توانستند گامی بلند در راه تحمیل برنامه های خود بر جامعه بردارند

و شرایط دشواری را برای ادامه روند اصلاحات ایجاد کنند. ادامه سیاست های مخرب اقتصادی در راستای هرچه بیشتر خصوصی کردن صنایع و مراکز تولیدی کشور و "تعدیل انسانی" نیروی کار، یورش برای تغییر قانون کار و پایمال کردن بیش از پیش حقوق کارگران و زحمتکشان و همچنین تشدید فقر و محرومیت واقعی، بر خلاف همه ادعاها و قول های انتخاباتی در زمینه تقسیم پول نفت میان زحمتکشان و همچنین زرمه احیای سیاست های گزینشی مطرود دهه ۶۰ در دانشگاه ها و ادارات کشور، سیمای واقعی دولتی ضد مردمی و آزادی ستیز است که هدفش سرکوب خشن و خاموش ساختن هرگونه صدای مخالفی در کشور است. بدیهی است که در چنین شرایطی میهن ما بیش از پیش نیازمند یک حرکت متحد بر ضد رژیم دیکتاتوری حاکم است. در شرایطی که امپریالیسم اهداف استراتژیک خود را در زمینه مداخله در امور

ایران پنهان نکرده است وظیفه همه نیروهای آزادی خواه و مترقی مخالفت و مقابله آشکار با هرگونه مداخله خارجی و در عین حال تشدید مبارزه بر ضد رژیم استبدادی است که مسبب اصلی نابسامانی های کنونی در کشور ماست رفقا، اعضاء هواداران و دوستان حزب!

ادامه فعالیت و پیکار دشوار شصت و پنج ساله حزب توده ایران با اتکاء به تلاش های خستگی ناپذیر شما امکان پذیر بوده و هست. در طول شصت و پنج سال گذشته و از جمله در سال های اخیر اعضاء و هواداران حزب ما با توطئه های گوناگون ارتجاع برای نابودی حزبشان روبه رو بوده اند و در این مصاف دشوار پرچم پر افتخار حزب کارگران و زحمتکشان کشور را همچنان در اهتزاز نگاه داشته اند. شکست ارتجاع در نابودی حزب توده ایران به مفهوم پایان توطئه ها و ترنند های رژیم نیست. رژیم استبدادی حاکم همچنان حزب توده ایران را دشمن اصلی برنامه های ضد

همگام با جنبش سندیکائی

گذری بر شصت و پنج سال پیکار حزب ما

در راه تشکل زحمتکشان

مهر ماه امسال مصادف با شصت و پنجمین سالگرد پایه گذاری حزب توده ایران، حزب پر افتخار طبقه کارگر ایران است. بررسی تاریخ پر فراز و نشیب حزب ما، نشانگر این واقعیت انکار ناپذیر است که، زندگی و حیات جنبش سندیکائی زحمتکشان در پیوند و ارتباط گسست ناپذیر با فعالیت حزب قرار داشته و بخش مهمی از تاریخ و کارنامه درخشان آن را شامل می شود. به بیان روشن در میهن ما رشد و گسترش جنبش کارگری و سندیکائی از مبارزه حزب توده ایران برای متحد ساختن صفوف طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان جدائی ناپذیر است! حزب ما زمانی به مثابه ادامه دهنده راه حزب کمونیست ایران پا به عرصه مبارزه نهاد که، در سراسر کشور بر اثر سرکوب رژیم سیاه رضاخانی، از اتحادیه های صنفی اثری باقی نمانده بود؛ به علاوه در آن سال ها، کارگران و زحمتکشان به معنای واقعی در فقر و تیره روزی بسر می بردند و اکثریت قاطع آنان قادر به تامین نیازهای بدیهی و اولیه زندگی نبودند. حزب از همان نخستین روز فعالیت خود، دست به کار شد و مبارزه ای پیگیرانه را برای تشکل زحمتکشان سازمان داد. توده ای ها تلاش خستگی ناپذیری را برای ایجاد سندیکاهای واقعی و مستقل در کارخانه ها و موسسات خدماتی بکار بردند. در اثر این تلاش ها و به رغم همه موانع که از سوی امپریالیسم و ارتجاع وجود داشت، جنبش کارگری-سندیکائی زحمتکشان ایران تحت تاثیر فعالیت فداکارانه اعضای حزب توده ایران و تحت هدایت حزب جان دوباره ای گرفت و پس از سال ها سرکوب و پیگرد، رو به پیشرفت نهاد. در اوایل سال ۱۳۲۱ نخستین سازمان سندیکائی به نام شورای مرکزی اتحادیه های کارگران تاسیس شد. فعالیت این سازمان سندیکائی که بر پایه صحیح طبقاتی شکل گرفته بود در پی ریزی سنن انقلابی جنبش سندیکائی زحمتکشان ایران تاثیر بنیادی باقی گذارد و مبارزات سندیکائی را در مسیر اصولی در خدمت منافع صنفی توده های کارگر قرار داد. به موازات شورای مرکزی اتحادیه های کارگران ایران، سازمان های سندیکائی دیگری نیز حضور داشتند و بخشی از زحمتکشان را در خود متشکل کرده بودند. سیاست اصولی حزب ما در آن اوایل همچون امروز بر پایه تامین وحدت در جنبش کارگری-سندیکائی قرار داشت. از این رو برای بهبود وضع زندگی و شرایط کار کارگران، سازمان های حزب توده ایران در راه پیشبرد امر وحدت سندیکائی هیچگونه فرصتی را از دست نمی دادند. در اثر مساعی حزب و ارتقاء سطح آگاهی طبقاتی در میان طبقه کارگر و با طرد عناصر تفرقه افکنانه در جنبش

سندیکائی در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۳ وحدت سندیکائی زحمتکشان صورت پذیرفت و در فاصله کمتر از دو ماه از تاریخ فوق شورای متحده مرکزی اتحادیه های کارگران و زحمتکشان ایران تشکیل شد و روزنامه ظفر به عنوان ارگان شورای متحده تعیین و انتشار پیدا کرد. در خصوص وحدت در جنبش سندیکائی ایران، تجربه گرانقدر و پر اهمیت شورای متحده مرکزی برای مبارزات امروز جنبش سندیکائی حائز اهمیت فراوان است. از این رو تاکید جدی بر آن با هدف تجهیز مبارزات کنونی کارگران در راه احیاء حقوق سندیکائی خود، ارزشمند و به واقع بسیار حیاتی است! حزب توده ایران از آغاز فعالیت خود به شدت با هر گونه سکتاریسم (فرقه گرایی) به ویژه در مساله سندیکائی مخالف بوده و با آن مبارزه کرده است. در دوران اولیه زندگی و فعالیت حزب توده ایران، بودند عناصر و افرادی که پیشنهاد می کردند باید از سندیکاها و اتحادیه هایی که در راس آنها افراد ناسالم قرار دارند بیرون رفت و به تشکیل سندیکاهای "ناب" بدست اعضا حزب پرداخت. حزب ما، قاطعانه با این سیاست و روش مخالف بود و هست. ما بارها اعلام کرده ایم مشی رسمی حزب در مورد جنبش سندیکائی بر این اصل کلیدی بنا شده است که، اختلافات ایدئولوژیک موجود میان گروه های زحمتکشان هرگز مانعی غلبه ناپذیر در راه تامین وحدت عمل و وحدت سازمان های سندیکائی نبوده و نیست. برای دست یابی به وحدت سندیکائی که در مبارزات صنفی از اهمیت درجه اول برخوردار است، کار پیگیرانه و صبورانه در میان زحمتکشان ضرورت تام و تمام دارد. در این خصوص زنده یاد حسین جودت در بررسی تاریخ جنبش سندیکائی به دقت و درستی تاکید کرده است: "تردید نیست که وحدت را فقط از طریق کار و سازماندهی کارگران پیشرو و همه کارگرانی که آگاهی طبقاتی کافی دارند و لزوم تشکل را درک می کنند می توان تحقق بخشید. وحدت و تشکل آسان بدست نمی آید، کار و پشتکار همه کارگران را می طلبد و بدون کار و پشتکار از وحدت و تشکل کارگران نمی توان سخن گفت. حزب توده ایران و شورای متحده مرکزی اتحادیه های کارگران ایران در تلاش برای وحدت سندیکائی چنین وظیفه ای را در برابر خود قرار نداده بودند که ایدئولوژی خاصی را بر دیگران تحمیل نمایند، بلکه می خواستند برای نیل به هدف های مشترک سازمان های سندیکائی موجود، سطح فعالیت طبقه کارگر را ارتقاء بخشند..."

در دوران مورد بحث یعنی سال های آغازین زندگی حزب پر افتخار ما، وحدت جنبش سندیکائی که مرهون زحمات و نبرد پیگیرانه توده ای ها بود، دستاوردی بزرگ محسوب می گردد. در آن تاریخ بیش از ۳۰۰ هزار کارگر و زحمتکش ایرانی زیر پرچم سازمان واحد و مستقل سندیکائی خود، شورای متحده مرکزی متشکل شده و بزرگترین سازمان سندیکائی قاره آسیا را پدید آورده بودند. شورای متحده مرکزی در سال ۱۳۲۵ مورد شناسائی فدراسیون سندیکاهای جهانی قرار گرفت.

دستاوردهای این دوره جنبه ماندگار و تاریخی دارند، شورای متحده مرکزی به عنوان یگانه مرکز واقعا مستقل سندیکائی، حق نمایندگی در شورای عالی کار را به دست آورد. مبارزه در راه تدوین و تصویب قانون کار از مهم ترین دستاوردهای این دوران قلمداد می شود. علاوه بر این طی همین سال های رشد و شکوفایی جنبش سندیکائی و پیوند و ارتباط آن با حزب طبقه کارگر، پیروزی هایی از قبیل ارایه لایحه ای که در آن ۸ ساعت کار در روز، دو هفته مرخصی سالیانه با استفاده از حقوق، ۶ هفته مرخصی برای زنان کارگر باردار و منع استفاده از کار کودکان کمتر از ۱۲ سال و تامین بیمه های اجتماعی قید شده بود، وجود دارد که در تاریخ حیات طبقه کارگر ایران تا به امروز بی نظیر باقی مانده است.

سازماندهی طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان در تشکیلات سندیکائی، نتیجه یک رشته عوامل عینی و ذهنی مساعد بود. زنده یاد مهدی کیهان در پژوهش های خود در این مورد یادآوری کرده است: "تشکل سریع و نیرومند طبقه کارگر ایران در سازمان واحد صنفی، به هیچ وجه امری تصادفی نبود.

رشد اقتصادی-اجتماعی کشور، رشد کمی و کیفی طبقه کارگر و افزایش وزن مخصوص آن در کل جامعه ایران، سوابق پنجاه سال جنبش سندیکائی و اتحادیه

ادامه همگام با جنبش سندیکایی ...

ای در ایران، ایجاد و فعالیت علنی سازمان سیاسی طبقه کارگر- حزب توده ایران، آگاهی پیش کسوتان جنبش سندیکایی به نیازهای صنفی و طبقاتی کارگران و زحمتکشان، شوق و اراده کارگران جوان به آگاهی طبقاتی و مبارزه پس از دوران خفقان رضاخان تاثیر مبارزات عظیم ضد فاشیستی، دموکراتیک و ملی در داخل کشور که حزب توده ایران در آن نقش فائق داشت، تغییر تناسب نیروها در جهان پس از انقلاب اکتبر ... همه اینها عوامل

مهمی در رشد سریع جنبش اتحادیه ای و سندیکایی در ایران در سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۵ بودند...".

جنبش کارگری - سندیکایی با توجه به نقش و نفوذ فزاینده و فعالیت مستقل صنفی در سال ۲۷ به دنبال توطئه دربار و امپریالیسم مورد هجوم قرار گرفت. تا سال ۱۳۳۲ و کودتای آمریکایی -

انگلیسی ۲۸ مرداد

، علیرغم ضربات ارتجاع جنبش سندیکایی به حیات خود ادامه داد. گرچه تصویقات بسیاری مانع فعالیت قانونی سندیکایی می شد، اما مبارزه ادامه داشت. پیامد این یورش در درجه اول، جلوگیری از رشد عادی و سریع جنبش سندیکایی بود. می توان با صراحت یاد آور شد، اگر چنین ضرباتی به جنبش وارد نمی شد، حضور علنی و نیرومند طبقه کارگر در ژرفش و گسترش جنبش ضد امپریالیستی مردم ایران و سرانجام مبارزات برای ملی کردن صنعت نفت تاثیرات بزرگ باقی می گذاشت. تا سال ۱۳۳۲ و کودتای ننگین ۲۸ مرداد، مبارزات اعتصابی کارگران بخش جدائی ناپذیر و اساسی جنبش ضد امپریالیستی و دموکراتیک مردم ایران محسوب می شود. اهمیت و نقش جنبش کارگری و مبارزات قهرمانانه طبقه کارگر و پیشاپیش آنها نفتگران خوزستان در جنبش ملی کردن صنعت نفت، بر کسی پوشیده نیست، با کودتای ۲۸ مرداد، جنبش سندیکایی تحت فشار فوق العاده قرار گرفت و مرحله ای نوین برای زحمتکشان آغاز گردید. پدیده جالب و پر ارزش در تاریخ جنبش سندیکایی طی دوران پس از کودتای ۲۸ مرداد تا انقلاب بهمن، استفاده کارگران آگاه و پیشرو از سندیکاهای دولتی است، برای درک چنین پدیده ای باید به پیوند میان حزب توده ایران و جنبش سندیکایی توجه کرد. سیاست اصولی حزب ما در این زمینه حاصل درک عمیق از شرایط ویژه ایران بود. در ایران آن زمان سندیکاهای دولتی یگانه مراکز تجمع علنی کارگران و زحمتکشان به شمار می آمد. کارگران آگاه در این مراکز با حفظ دیدگاه طبقاتی و نیز مشی انقلابی خود و تلفیق کار علنی و مخفی، با صبر و پیگیری به

سازماندهی و ارتقاء سطح آگاهی زحمتکشان می پرداختند. این سیاست در عمل نتایج مثبت بسیاری به بار آورد. فعالیت آگاهانه کارگران پیشرو و مبارزان توده ای، سبب می شد زحمتکشان به تجربه روزمره زندگی خود به لزوم وحدت و تشکیلات پی برده و علاوه بر آن ضمن درک ضرورت عضویت و فعالیت در سندیکاها، به درستی خط مشی حزب سیاسی طبقه کارگر اعتقاد و اعتماد پیدا کنند!

در دهه پنجاه با رشد صنایع و تقویت موضع طبقه کارگر در کل جامعه میدان تاثیر جنبش سندیکایی گسترش یافت. پیوند میان حزب طبقه کارگر با توده های کارگر از طریق پیشروترین و آگاه ترین مبارزان فعال در

جنبش سندیکایی

تقویت و تحکیم شد. از جمله می توان

به مبارز نامدار و از فعالان و

پیش کسوتان جنبش

سندیکایی این دوره رفیق

شهید عزت اله زارع اشاره

کرد. رفیق زارع خدمات انکار

ناپذیری انجام داد و به همین

سبب پس از پیروزی انقلاب

به عضویت کمیته مرکزی حزب انتخاب شد. او در جریان فاجعه ملی با غرور و افتخار به شهادت رسید!

در سال های ۵۶-۵۵ سلسله اعتصابات متحد کارگران و زحمتکشان، بلوغ و رشد جنبش کارگری- سندیکایی را با وجود ضعف ها و موانع به اثبات رساند. نقش عظیم و حیاتی طبقه کارگر در تدارک و به پیروزی رساندن انقلاب شکوهمند بهمن فراموش نشدنی است. نفتگران قهرمان پیشاپیش زحمتکشان ایران در به زانو در آوردن رژیم وابسته و ضد ملی شاه، عمده ترین نقش را دارا بودند. شعار اعتصاب سراسری که نخستین بار توسط حزب توده ایران و از طریق نشریه مخفی و پر اعتبار حزب نوید که با ابتکار و مسئولیت قهرمان شهید حزب ما رحمان هاتفی (حیدر مهرگان) منتشر می شد، طرح گردید، با استقبال و حمایت قاطعانه طبقه کارگر ایران روبرو شد، با پیروزی انقلاب فصل نوینی در مبارزات جنبش سندیکایی آغاز شد.

حزب توده ایران بلافاصله پس از پیروزی انقلاب و امکان حضور علنی در صحنه سیاسی کشور، تلاش در راه احیای حقوق سندیکایی و تشکل زحمتکشان در سازمان های سندیکایی و به دنبال آن مبارزه در

ادامه در صفحه ۶

آزادی برای همه زندانیان
سیاسی ایران!

ادامه همگام با جنبش سندیکایی ...

راه وحدت صفوف طبقه کارگر و یاری رساندن به برپایی سازمان های مستقل صنفی را در اولویت برنامه های خود قرار داد. حزب ما با صراحت تاکید می کرد ، وجود یک سازمان سندیکایی نیرومند ، مردمی و متشکل که درهائش به روی همه مزد بگیران باز باشد ، ضرورت دارد.

در سالهای نخست پس از انقلاب علیرغم محدودیت های معین تا پیش از یورش به حزب ، فعالیت و روشنگری حزب توده ایران در ارتباط با تقویت سازمان های مستقل سندیکایی ، ثمرات ارزنده ای باقی گذارد. سیاست اصولی حزب ما مبتنی بر این بود که ، زحمتکشان به فوریت ساختارهای اتحادیه ای خود را از راه متشکل ساختن میلیون ها کارگر شاغل ، در کارخانه ها و کارگاه ، برپا سازند. در این راه فعالان کارگری و مبارزان توده ای زحمات توان فرسایی کشیدند. می توان به نام قهرمان شهید کارگران رفیق حسن جلالی چهره برجسته جنبش سندیکایی و از تواناترین کادرهای وقت حزب توده ایران اشاره کرد که او نیز همچون رفقای پیش کسوت جنبش سندیکایی هدایت معلم ، مهدی کیهان و حسین جودت نقش بزرگی در تامین حقوق سندیکایی و ایجاد سندیکاها و اتحادیه های کارگری ایفا کرد و در جریان فاجعه ملی به دست مرتجعان به شهادت رسید. جنبه بسیار مهم در فعالیت و همگامی حزب توده ایران در جنبش سندیکایی پس از انقلاب درک این موضوع پر اهمیت بود که ، یکی از وجوه اساسی تشکل صنفی طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان علاوه بر تامین خواست های صنفی-رفاهی ، نیاز مبرم زحمتکشان به تامین خواست های دموکراتیک عام یعنی تامین فعالیت آزاد انجمن ها سندیکاها و احزاب و سازمان ها در کنار دیگر حقوق دموکراتیک فردی و اجتماعی نظیر آزادی بیان ، قلم ، مطبوعات و اجتماعات بود. حزب بر این اعتقاد راسخ پای می فشرد که فقط و فقط نبردی متشکل و سازمان یافته توده های میلیونی و در راس آنها کارگران ضامن تحقق خواست های اصیل انقلاب می توانست باشد.

این واقعیتی مسلم است که ، بررسی جنبش کارگری کشور ما ثابت می کند با تشدید تضاد و رویارویی طبقاتی ، مبارزه اقتصادی به مبارزه سیاسی ارتقاء یافته ، لذا وجود و حضور سندیکاها واقعی نه تنها برای دست یابی به اهداف مبارزات اقتصادی مفید و ضرور می باشد ، بلکه برای نیل به هدف های عام سیاسی و سازماندهی نیروهای راستین هوادار آزادی ، استقلال ، عدالت اجتماعی و بطور کلی تحولات مترقی کمک موثر و انکار ناپذیری به شمار می رود.

این یک مساله کلیدی در مباحث مربوط به جنبش سندیکایی محسوب می شود. در سال های اخیر که ، مبارزات کارگران و زحمتکشان میهن ما برای تامین حقوق صنفی خود از رشد چشمگیر برخوردار شده است و پیکار در راه احیای حقوق سندیکایی جای ویژه ای را در مبارزات کارگران کسب کرده ؛ بحث های فراوانی در ارتباط با تاریخ جنبش کارگری-

سندیکایی و ارتباط و پیوند آن با حزب سیاسی طبقه کارگر (حزب توده ایران) مطرح گردیده و نظرات و دیدگاه های متفاوتی ابراز شده است. نخست باید اشاره کنیم ، توجه به تاریخ و مبارزات جنبش سندیکایی و نقش حزب ما در آن به خودی خود نشانگر رشد و بلوغ طبقاتی جنبش سندیکایی و کارگران پیشرو و آگاه است که ما بدون کمترین تردید با آغوش باز از آن استقبال می کنیم .

همانطور که در سطور پیشین اشاره کردیم ، اختلاف نظر و اختلافات ایدئولوژیک در میان گروه های زحمتکشان برای تامین وحدت سندیکایی و وحدت صفوف طبقه کارگر به هیچ رو مانعی غلبه ناپذیر نبوده و نیست. وقتی به تاریخ جنبش سندیکایی و نقش و فعالیت حزب توده ایران در این رابطه می پردازیم ، باید در نظر بگیریم ، هر یک از دوره های جنبش سندیکایی میهن ما ، دارای مشخصه ها و قانونمندی های خاص خود است. رشد و شکوفائی و گسترش جنبش سندیکایی در ارتباط مستقیم با رشد همه جانبه جامعه ، وضعیت اقتصادی آن و کمیت و کیفیت طبقه کارگر قرار دارد. جنبش سندیکایی در خلاء و بنا بر اراده و خواست این و آن ایجاد نشده و رشد نمی کند. مجموعه عوامل عینی و ذهنی و البته تاریخی در تقویت یا تضعیف آن نقش ایفا می کنند. بعلاوه این نکته پر اهمیت را نباید از نظر دور داشت ، تشکل وسیع زحمتکشان در سندیکاها و اتحادیه ها که برخاسته از نیازهای سیاسی-اقتصادی-رفاهی و اجتماعی طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان است ، به معنای آن نیست که جنبش سندیکایی به خودی خود شکل می گیرد ، این یک اشتباه جدی و فوق العاده زیان بار است. بسط و گسترش جنبش کارگری-سندیکایی هر اندازه هم وضعیت عینی مساعدی برای آن وجود داشته باشد ، در آخرین تحلیل فقط و فقط می تواند بر اثر فعالیت آگاهانه طبقه کارگر ، حزب سیاسی آن صورت تحقق پذیرد. این امر به معنای نفی استقلال عمل جنبش سندیکایی نیست ، سندیکاها و جنبش سندیکایی فعالیت حزبی و سیاسی نمی کنند ولی در سیاست بی طرف و خنثی نیستند و مانند همه نهادها و ارگان های فعال و زنده در عرصه جامعه ، به لحاظ طبقاتی در سمت مدافع سیاسی خود قرار می گیرند. بر این پایه می توان به نقش حزب ما در جنبش سندیکایی پرداخت . حزب توده ایران در شصت و پنج سال زندگی پر افتخار و حماسی خود ارتباط ارگانیک ، مستحکم و ژرف با جنبش سندیکایی داشته و هرگز تاکید می کنیم هرگز حیطه فعالیت صنفی را با سیاسی مخدوش نساخته و همواره مدافع استقلال جنبش سندیکایی بوده و در راه تقویت آن تلاش پر ثمر و غیر قابل چشم پوشی انجام داده است.

جنبش سندیکایی کنونی کارگران و زحمتکشان ایران ، وارث سنن رزم جوانانه شورای متحده مرکزی و دیگر دوره های تاریخی است. از این رو ضمن استقلال عمل به عنوان یک نهاد صنفی ، در مبارزه حاد و حیاتی با ارتجاع به اشکال گوناگون حضور دارد. در شصت و پنج سال سپری شده ، حزب توده ایران منادی و راهبر مشی اصولی در جنبش سندیکایی بوده و اولویت را در این جنبش به کار پر ثمر و صبورانه در میان زحمتکشان قراردادده است. فعالیت سازمان سندیکایی در صورتی ثمر بخش و موثر خواهد بود که توده های وسیع زحمتکشان کارگاه ها با هم ارتباط برقرار کنند و فقط از این راه است که سندیکاها و رهبری آنها می توانند نماینده واقعی خواست ها و آرمان های صنفی-رفاهی زحمتکشان باشند. اینست پی ستون سیاست حزب طبقه کارگر-حزب توده ایران در جنبش سندیکایی و همگامی و تقویت و گسترش آن!

حزب توده ایران، ۶۵ سال مدافع پیگیر پیکار دلاورانه زنان ایران

این ترتیب حزب توده ایران اولین سازمان سیاسی است که به گواهی اسناد تاریخی، دفاع از خواسته های برحق زنان، و به ویژه دفاع از حق رای زنان و شرکت دادن زنان در عالی ترین ارگان حزبی را، با خطوطی زرین در کارنامه پر افتخار خود دارد. در کنار حزب، تشکیلات دموکراتیک زنان ایران به کار خستگی ناپذیر در میان توده های زحمتکش پرداخت. این تشکیلات که بعد ها عضو فدراسیون بین المللی زنان شدو در شهرستانها نیز شعبه داشت اولین کنگره خود را در سال ۱۳۳۲ برگزار کرد. در این کنگره که حدود سیصد نفر شرکت داشتند قطعنامه های صادر شده در آن زنان را به مبارزه در راه آزادی و استقلال میهن و برای تامین حقوق سیاسی اجتماعی و اقتصادی فرامی خواند. در این سال ها تشکیلات دموکراتیک زنان ایران که بزرگترین سازمان علنی زنان تا قبل از کودتای ۲۸ مرداد بود، با سازماندهی مبارزات زنان در حرکت های گوناگون علیه ارتجاع از جمله در سی تیر و مرداد ۳۲ شرکت فعال و وسیع داشت. حاصل این دوره از مبارزات، قانون کار جدید بود که در آن برابری دستمزد زن و مرد به تصویب مجلس رسیده و برسمیت شناخته شد. به جرات می توان گفت که تشکیلات دموکراتیک زنان ایران سنت کار در میان توده های محروم را پایه گذاری کرد.

از تشکیل کلاس های مبارزه با بیسوادی گرفته تا کلاس های آموزش بهداشت، کمک رسانی به مناطق محروم و در راس آنها تماس با توده های محروم و زحمتکش و بردن آگاهی به میان آنان بود که این خود "جرم" بزرگ تشکیلات در سرکوب بعد از کودتای ۲۸ مرداد محسوب می شد و به همین جرم اعضای آن نیز راهی زندانها و شکنجه گاهها شدند.

تشکیلات دموکراتیک زنان سرکوب شد، اما سنت مبارزاتی که پایه گذاری کرد و سازماندهی اشکال مختلف پیوند با توده ها نه تنها نابود نگردید، بلکه این تجربه به نسل های بعدی انتقال یافت که می توان گفت امروزه جنبش مستقل زنان در تلاش برقراری پیوند با توده های محروم و سازماندهی و بردن آگاهی به میان آنان از آن تجربیات بهره فراوان برده و می برد. یکی از این تجربیات ایجاد سازمان های غیردولتی است که در برجسته کردن خواست های زنان نقش موثر دارند.

همان طور که اشاره شد قانون کار جدید که در اثر مبارزات کارگری در سال سی و دو تصویب شد مزایائی را برای زنان کارگر در نظر می گرفت که از جمله در زمینه دستمزد مساوی در مقابل کار مساوی و مرخصی زایمان بود. بعد از کودتا و در پی تشدید تضییق حقوق زنان، دستمزد برابر در مقابل کار برابر تنها در حد نوشته ای باقی ماند و ۱۲ هفته مرخصی قبل و بعد از زایمان را نیز کاهش داده و به ۱۰ هفته رسانده و پرداخت دستمزد این دوره نیز مسکوت گذاشته شد. در مورد زنان کارمند، استفاده از سه ماه مرخصی را تا داشتن دو فرزند مشروط کردند. سپس در غیاب احزاب و سازمانهای مترقی و مردمی از جمله تشکیلات دموکراتیک زنان به بهره کشی و استثمار کار کودکان و زنان در روستاها و کارگاههای قالیبافی و کوره پز خانه ها شدت بخشیدند.

در سال های دهه ۴۰ با رشد مناسبات تولیدی و مبارزاتی که زنان طی سال ها به پیش برده بودند، رژیم شاه مجبور شد که به رفرم هائی دست زند که از آن جمله در برگیرنده برخی تغییرات در قوانین مدنی به نفع

"مبارزات حق طلبانه و پیگیر شما زنان ایران در طول چندین دهه اخیر پیکاری است بی امان و قهرمانانه که علیرغم همه فشارها و سرکوب ها ادامه یافته و نشان دهنده نقش برجسته شما در جنبش مردمی و ضد استبدادی میهن ماست" از پیام کمیته مرکزی حزب توده ایران خطاب به زنان پیکارجوی ایران در کنگره چهارم

حزب توده ایران به خود می بالد که در طول حیات ۶۵ ساله خویش همواره مدافع سرسخت حقوق زنان و برابری کامل تساوی زن و مرد بوده است و بدرستی در اسناد اولیه حزب به اهمیت نقش زنان در مبارزات سیاسی و توجه به مسائل میرم آنان تاکید شده است و این ناشی از درک صحیح حزب نسبت به نیروهای سیاسی و به ویژه نیروی زنان بود. حزب توده ایران وارث بحق حزب کمونیست ایران، در شرایطی به دفاع از حقوق زنان و پشتیبانی از مبارزه آنان برخاست که جامعه ایران به علت عقب ماندگیهای ساختاری، زنان را از فعالیت های سیاسی و اجتماعی و حتی سواد آموزی محروم ساخته بود. حتی انقلاب مشروطیت که زنان نیز در آن نقش داشتند، نتوانست بند های واپس گرایی را از پای زنان میهن ما باز کند و در قوانین نوشته شده بعد از مشروطیت زنان هنوز موجوداتی "ناقص العقل" و محروم از حق رای هم بودند. هر نوع تلاشی در جهت شکستن حصار بردگی با فریاد "والاسلاما" و "در خطر بودن ناموس" از طرف ارتجاع مواجه می شد. با تمام تلاش پیشگامان اولیه جنبش زنان (که اغلب تحت تاثیر نیروهای چپ بودند و با وجود آنکه بر اساس اسناد تاریخی موجود اولین روز جهانی زنان در هشت مارس در سال ۱۳۰۱ توسط انجمن نسوان در شهر رشت جشن گرفته شد) با این حال به علت ساختار عقب مانده و سنتی، بیسوادی همراه با نداشتن حقوق سیاسی امری طبیعی برای زنان محسوب می شد. هر چند که با رشد مناسبات تولیدی حضور زنان در جامعه، در کارخانه و در کارگاهها رفته رفته پر رنگ تر می شد. در چنین شرایطی حزب توده ایران اولین نیروی سیاسی ایران بود که در اولین برنامه خود در سال ۱۳۲۱ "اصلاح قانون انتخابات" و "دادن حقوق سیاسی به زنان" را مطرح ساخت و دو سال بعد وقتیکه لایحه ویژه برابری زن و مرد را توسط نمایندگان توده ای-فراکسیون توده- به مجلس برد نه تنها با امتناع نمایندگان ارتجاعی مجلس بلکه حتی نمایندگان که دم از آزادیخواهی می زدند، روبرو شد که از امضای آن سرباز زدند و لایحه برگشت داده شد.

در کنگره اول حزب، کار در میان زنان از مسائل مورد توجه حزب بود و قرار شد کمیته مرکزی علاوه بر جذب زنان پیشرو در حوزه های حزبی، تشکیلات زنان را با هدف کار وسیع و سازمان یافته در بین زنان ایجاد کند تا پلی ارتباطی بین زنان پیشرو توده زنان باشد. بدین ترتیب تشکیلات زنان با خواست های برابری کامل زن و مرد، بهبود وضع مادی زنان زحمتکش، دستمزد مساوی در مقابل کار مساوی، بیمه اجتماعی و مبارزه با فحشا پا به عرصه وجود گذاشت. ارگان تشکیلات دموکراتیک زنان "بیداری ما" بود که در آن زمان در آگاه سازی و بیداری زنان نقش بزرگی ایفا کرد. در اثر افشاگری های حزب و کار تشکیلات زنان، نقش زنان در روستاها و کارخانه ها و کارگاهها و ستم مضاعفی که به آنان می رفت رفته رفته در جامعه مطرح و در رابطه با وضع نابسامان بهداشت و مرگ و میر کودکان و فقر... افشاگری وسیع صورت می گرفت.

این عوامل سبب شد که به تدریج زنان زیادی جذب حزب شوند و خود زنان در مبارزه برای احقاق حقوق خود وارد میدان شده و در افشای ستم جنسی و استثمار سهم بسزائی داشته باشند و چند سال بعد حزب تنها سازمان سیاسی بود که زنان را در عالی ترین ارگان خود شرکت داد و آن کنگره دوم حزب در اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ بود. به

ادامه ۶۵ سال مدافع پیگیر پیکار دلاورانه ...

زنان بود از قبیل داشتن حق طلاق، منع چند همسری (بدون اجازه همسر) حق حضانت و غیره. این تغییرات مثبت خود از دستاوردهای دهها سال مبارزه زنان بود که حزب توده ایران و تشکیلات دموکراتیک زنان ایران در آن نقش عظیم داشتند. آن چه که واقعا رژیم استبدادی شاه به عنوان برابری به ارمغان آورده بود، برابری در زندان و شکنجه و اعدام بود. از اواخر دهه ۴۰ زنان و دختران بسیاری دوش به دوش مردان به مبارزه پرداخته و در نبردهای مسلحانه با رژیم شاه به شهادت رسیدند. زندان ها پر از آزادی خواهان مرد و زن شد. نگاهی به مبارزات پر شور مردم در دوران اوج گیری انقلاب بهمن ۱۳۵۷، نشانگر نقش انکار ناپذیر و مهم زنان میهن در شرکت فعال در سنگرهای انقلاب و سرانجام به پیروزی رسیدن آن است. اما حاکمیت برآمده از انقلاب، با تمام وعده هائی که قبل از انقلاب به زنان داده بود، هراسان از نیروی عظیم به میدان آمده زنان خیلی زود به سرکوب و نقض حقوق انسانی آنان پرداخت و تلاش کرد تا دوباره زنان را از صحنه فعالیت سیاسی و اجتماعی دور سازد. نسیم آزادی در میهن ما کوتاه گذر کرد و در همان سالهای اولیه انقلاب نیروهای مترقی جنبش با استفاده از شرایط به وجود آمده به فعالیت علنی پرداختند. حزب توده ایران دوباره فعالیت علنی خود را از سر گرفت و در صفوف آن زنان توده ای دوش به دوش مردان به مبارزه ای خستگی ناپذیر برای تثبیت انقلاب پرداختند.

تشکیلات دموکراتیک زنان ایران سازمان های خود را دوباره بازسازی کرد و توانست در مدت کوتاهی به تشکیلاتی وسیع در تهران و شهرستانها تبدیل و به سازماندهی زنان حول محور دفاع از انقلاب به پردازد و در این رابطه با توجه به تجربه ای که پشت سر داشت، به برقراری ارتباط با توده های محروم زنان برآید. با راه اندازی کلاس های آموزشی و بهداشتی، کمک رسانی به مناطق محروم از طریق خدمات پزشکی و در بحبوحه جنگ تحمیلی اعزام پزشک و پرستار به مناطق جنگ زده، سبب هراس ارتجاع از نیروی سازماندهی شده زنان شود. جنگ تحمیلی امپریالیسم خواسته به کمک ارتجاع آمد. تشکیلات دموکراتیک زنان ایران تمام تلاش و نیروی خود را صرف تثبیت انقلاب می کرد تا آینده ای روشن برای رفع ستم جنسی و طبقاتی نهادینه شود. به علاوه شرایط جنگی این فرصت و بهانه راداد تا خواسته های برحق زنان در بحبوحه جنگ تحمیلی امکان بروز و طرح نیابد. به این ترتیب ارتجاع مذهبی از این فرصت استفاده کرده و به نقض خشن حقوق زنان شدت بخشید. جداسازی های جنسی در جامعه و حذف برخی از رشته های دانشگاهی برای دختران، گرفتن حق قضاوت از زنان و تحمیل حجاب و درراس آنان تغییر موارد مثبت در قانون مدنی که دستاورد مبارزه زنان بود مثل حق طلاق و... از همان سالهای اول انقلاب چهره زن ستیز رژیم را به نمایش گذاشت. فعالیت علنی تشکیلات دموکراتیک زنان چهارسال ادامه داشت و در سال ۶۱ با سرکوب نیروهای مترقی و مردمی اعضا و هواداران آن راهی شکنجه گاه ها شدند به طوری که در پایان جنگ هشت ساله که ارتجاع بر تداوم جنگ اصرار داشت، نیروهای مترقی و مردمی سرکوب و شکنجه گاهها پر از آزادی خواهان زن و مرد بود و مانند رژیم شاه برابری در اعدام و شکنجه برای زنان رعایت می شد. در سالهای سیاه دهه شصت صد ها نفر زن متعلق به گروههای مختلف سیاسی، از دختران جوان و نابالغ گرفته تا زنان مسن در زندانهای ولایت فقیهی دوش

به دوش مردان توسط "سربازان گمنام" خمینی شکنجه یا اعدام شدند. نقطه اوج آن فاجعه کشتار هزاران زندانی سیاسی بود که برخی از آنان حتی حکم محکومیت از بیداد گاههای رژیم را داشتند. توده ای قهرمان رفیق فاطمه مدرسی - ر. سیمین عضو مشاور کمیته مرکزی حزب توده ایران در زندانهای خمینی وحشیانه شکنجه و سرانجام اعدام شد. تشکیلات دموکراتیک زنان ایران یک بار دیگر هدف کینه حیوانی ارتجاع و این بار ارتجاع مذهبی قرار گرفت و سرکوب شد. اما بذر آگاهی که در جامعه کاشت جوانه داد و سنت کار در میان توده ها نه تنها نابود نشد، بلکه این تجربه و سنت هم چون چراغی پر فروغ راه پرپیچ و خم مبارزه زنان را در نبرد علیه واپس گرائی و رفع ستم جنسی روشن ساخت.

جنبش زنان پس از سرکوب نیروها و طی دوران رکود، در شرایط جدید ناشی از مبارزات توده ها که خود در بوجود آمدن آن نقش فراوان داشت، مجدداً به فعالیت خود سیر صعودی داده و به جرات می توان گفت که جنبش مستقل زنان با تمام فراز و نشیب هایش امروزه یکی از پایه های موثر و تعیین کننده جنبش مردمی میهن ما را تشکیل می دهد. این جنبش توانست با استفاده از گشایش محدود در فضای سیاسی کشور، بعد از دوم خرداد، که خود در تحقق آن نقشی اساسی داشت استفاده کند و با به چالش کشیدن و نقد قوانین زن ستیز قانون اساسی و قوانین مدنی و انعکاس و طرح وسیع آن در سطح جامعه امر مبارزه زنان را در جامعه به پیش ببرد. در عین حال جنبش زنان میهن ما با درک بفرنجی های مبارزه پیش رو خوب می داند که از نقد قوانین تا تغییر آن راهی دراز و دشوار در پیش است. تجربه سال های اخیر مبارزه زنان میهن ما نشانگر تلاش پیگیرانه جنبش زنان در مقابله با برنامه های ارتجاع و پیشبرد امر تحقق حقوق زنان میهن ماست. امروزه جنبش زنان تلاش دارد که پیوند خود را با بدنه یعنی با توده های محروم و زحمتکش، با زنان کارگر و کارمند... مستحکم تر کند. برپائی گرد هم آئی های صنفی و سیاسی، برگزاری هشت مارس در خیابانها و مجامع عمومی، برپائی سمینارها و سخنرانی ها و مقالات روشنگرانه در مطبوعات رسمی و دانشگاهها، برگزاری تجمع های اعتراضی مثل تجمع ۲۲ خرداد سال گذشته و امسال، که به عنوان روز اعتراض به موارد زن ستیز در قانون اساسی در تاریخ مبارزاتی زنان به ثبت رساندند، تلاش های تحسین برانگیزی است که جنبش زنان در شرایط دشوار قرون وسطایی به پیش می برد. در قطعه ای که قرار بود خوانده شود زنان خواهان "منع چند همسری، لغو حق یک طرفه طلاق، حق ولایت و حضانت بفرزند توسط پدر و مادر، تصویب حقوق برابر در ازدواج، حق اشتغال، حق شهادت و دیه برابر، تعیین سن کیفری دختران به هیجده سال و لغو قانون قراردادهای موقت کار و دیگر قوانین تبعیض آمیز" شدند.

حزب توده ایران در اعلامیه کمیته مرکزی خود در حمایت از این اقدام شجاعانه زنان مبارز نوشت:

"شما با به چالش کشیدن قانون اساسی و سایر قوانین مدنی و اجرائی ضد دموکراتیک و ارتجاعی که موانع اساسی در مقابل هرگونه کوشش جدی و دموکراتیک برای اصلاحات سیاسی و اجتماعی در کشورند، عملاً مبانی فکری سیاسی ارتجاع حاکم را نشانه گرفته اید... حزب توده ایران از مبارزه برحق شما بر ضد قوانینی که خشونت، سرکوب و تبعیض بر ضد زنان را طبیعی می انگارند، حمایت می کند و خواسته های شما برای رفع نابرابری جنسی و مساوات واقعی در همه شئون اجتماعی - اقتصادی و سیاسی جامعه را بخش مهم در برنامه مبارزاتی خود میداند"

مبارزه زنان در شرایط یکدست شدن حاکمیت ارتجاعی دولت "مهرورز" با فشار و سرکوب بیشتر و پروست: رژیم با سانسور زنان در اینترنت و گذاردن فیلتر در سایت ها و وبلاگهای زنان تلاش دارد تا زنان آگاه را از طرح خواستهای انسانی شان در جامعه محروم سازد، مطبوعات

ادامه ۶۵ سال مدافع پیگیر دلاورانه ...

زالِ مِوَسپید

بر جان سرورِ گرمِ دگر باره ای دمید
تا زاد روز رویش خورشید شد پدید
در ملک ما ستاره دنباله دار عشق
بنشست و شور و مستی و آرامش آفرید
تا آستان سرخ افق های دور دست
نام بلند مرتبتش بال و پر کشید
پا می نهاد به اوج بهاران شصت و پنج
این پهلوان پلتن ، این زالِ مِوَسپید
این شعر ، این شراب کهنسال زندگی
این شور و این ترانه و این عشق و این امید
این تندر ، این حکایت پیکار بی امان
این داده از شرایط بهتر بسی نوید
این گرمتاب دشمن سرسخت زور و زر
این سایبان آنکه به جانش غمی خلید
در زاد روز حزب ، گوارا به کامتان
هر جام ، هر صبحی ، هر باده ، هر نیید

ایرج

مهر ماه ۱۳۸۵

مترقی و مستقل سرکوب می شوند ، فعالیت در "ان جی اوها" معادل براندازی شمرده و پروانه آن ها لغو یا تمدید نمی شود ، رئیس "مرکز امور زنان و خانواده" از زبان ارتجاع می گوید تا جان در بدن دارد نمی گذارد ایران به "کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان" به پیوند... اما با این وجود مبارزات زنان در عرصه های گوناگون ادامه دارد، از فتح سنگرهای دانش گرفته (بیش از ۶۵ درصد کل دانشجویان دخترند) تا مبارزه در عرصه های صنفی سیاسی و بردن آگاهی جنسیتی و طبقاتی به میان توده ها . از آن جمله اند: مبارزه خانواده های زندانیان سیاسی و شهدا به ویژه زنان و مادران زندانی یا شهید در افشای چهره جنایتکار رژیم جمهوری اسلامی و تجمع در خاوران و برپائی سالگرد فاجعه ملی کشتار بهترین فرزندان خلق در سال شصت و هفت؛

تجمع "روز جهانی فقر" در ۲۶ مهر در میدان انقلاب و تبلیغ و پیوستن به منشور جهانی حقوق زنان که بر پایه پنج اصل برابری، آزادی و عدالت اجتماعی، همبستگی و صلح استوار است ، برپائی تجمع مبارزه با خشونت علیه زنان (۲۵ نوامبر روپروی بازارچه کتاب) و برگزاری کارگاههای آموزشی خشونت علیه زنان به منظور ارتقاء آگاهی جمعی نسبت به خشونت و اقسام آن، گرامیداشت روز صلح در ایران، برگزاری روز جهانی ایلبز برای حساس کردن مردم و دولت علیه این بیماری مهلک و روشهای پیشگیری آن، سازماندهی اعتراض علیه اعدام ها به ویژه اعدام زنان و نوجوانان که خود نتیجه سیاست های ضد مردمی رژیم است... در این تجمع ها نه تنها زنان و به ویژه دختران دانشجوی بلکه مردان آزاد اندیش نیز شرکت فعال داشته و دستگیر و زندانی می شوند. نمونه آن موسوی خوئینی است که ماههاست در زندان برای ابراز ندامت تحت انواع شکنجه ها قرار دارد.

اخیرا با اعلام گردهمآئی "کارزار یک میلیون امضاء برای تغییر قوانین تبعیض آمیز" که قرار بود در سالنی درسته انجام شود، بعلت ممنوع اعلام کردن آن در خیابان برگزار شد. فعالین جنبش زنان اعلام داشته اند این گرد هم آئی با هدف "آموزش چهره به چهره" و "مراجعه مستقیم به مردم" و با برگزاری کلاسهای آموزشی صورت می گیرد و تنها به گرفتن امضا بسنده نخواهد شد. بدین ترتیب سازماندهی، آموزش و بدنبال آن تغییر - امری که جنبش زنان در پیش روی خود دارد و مصمم است در این راه از اشکال گوناگون مبارزه استفاده کند. جنبش مستقل زنان ایران آگاه است که در همبستگی و هم پیوندی با دیگر نیروهای رزمنده اجتماعی مثل کارگران ، زحمتکشان، دانشجویان و جوانان است که تحولات به سمت آزادی و دموکراسی و عدالت اجتماعی و طرد رژیم ولایت فقیه امکان پذیر می گردد و در این رابطه تلاش می کند .

حزب توده ایران خود را بخش جدائی ناپذیر از مبارزه زنان دلاور میهن ما در راه آزادی و رهائی از ستم جنسی و طبقاتی می داند و افتخار می کند که همواره مدافع پیگیر حقوق زنان بوده و اعتقاد راسخ دارد بدون تحقق حقوق زنان، تحقق آزادی و عدالت اجتماعی در جامعه ما امکان پذیر نیست.

۶۵ سال در راه سازماندهی جوانان و دانشجویان

به سفر نیکسون، معاون رییس جمهوری وقت آمریکا، تظاهرات گسترده ای از سوی دانشجویان بر پا شد که در آن، گزمنگان رژیم ارتجاعی و استبدادی شاه، با هجوم به صفوف دانشجویان، دو تن از اعضای رهبری سازمان جوانان توده ایران و یکی از دانشجویان طرفدار دکتر مصدق، (شهید بزرگ نیا، شریعت رضوی و قندچی) را به گلوله بستند و به شهادت رساندند. ۱۶ آذر ۱۳۳۲ روزی است که شعار حزب توده ایران "اتحاد - مبارزه - پیروزی" به پرچم مبارزاتی دانشجویان کشور بدل شد این شعار همچنان طنین انداز مبارزات دانشجویی در سراسر کشور است و به مانند روز اول، بر تن گزمنگان و سردمداران رژیم ارتجاع و استبداد، لرزه می اندازد. به رغم فشارهای سیاسی و اجتماعی رژیم ترور و اختناق شاه، پس از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، مبارزات جوانان و دانشجویان در داخل و خارج از کشور ادامه یافت. شرکت فعال جوانان و دانشجویان در قیام های مردمی، از جمله تظاهرات مردم در خرداد ۱۳۴۲ و سپس رشد و پیدایش جنبش چریکی در دانشگاه های کشور، در اواخر دهه ی چهل و اوایل دهه ی پنجاه را می توان در زمره ی آنها شمرد.

جوانان و دانشجویان توده ای در این دوران تمامی توان و امکانات خود را برای پیشبرد جنبش به کار بردند. به ابتکار جوانان توده ای در خارج از کشور، کنفدراسیون دانشجویان ایرانی، در سال ۱۳۳۹ (۱۹۶۰)، به عنوان یک سازمان سراسری دانشجویان در خارج از ایران تشکیل شد و در مدت کوتاهی توانست بخش عمده ای از دانشجویان ایرانی را زیر پوشش خود قرار دهد و کارزار بزرگی را در افشای رژیم شاه در خارج از کشور سازماندهی کند. اعتصاب غذای وسیع دانشجویان مقیم خارج به مناسبت صدور محکومیت ۱۴ نفر از متهمین حادثه ی تیراندازی به شاه در کاخ مرمر، در آبان ۱۳۴۴، و اعتراض های وسیع و اعتصاب غذا به هنگام صدور احکام رفق خاوری و حکمت جو در خارج از کشور، که موج گسترده ای از همبستگی در سراسر کشورهای جهان را در پی داشت، و سرانجام رژیم شاه را مجبور به تجدید نظر در احکام صادره کرد، از جمله نمونه های موفق پیشکار جوانان و دانشجویان در خارج از کشور است. در درون کشور نیز نسل جوان توده ای، با توجه به خفقان شدید و سلطه ی پلیسی ساواک، در اشکال مختلف، به عرصه ی مبارزه آمد.

مبارزه ی اسطوره ای رفیق هوشنگ تیزابی، در اواخر دهه ی چهل، در محافل دانشجویی، و شهادت او در سل ۱۳۵۳، مبارزه ی گروه منشعب از سازمان چریک ها، شهادت رفیق تورج حیدری بیگوند، (مهر ۱۳۵۵) و تشکیل سازمان انقلابی و زیر زمینی نوید، توسط رزمندگان جوان توده ای در درون کشور، از جمله رفیق شهید حیدر مهرگان (رحمان هاتفی)، از نمونه های بارز و درخشان ادامه ی حضور و نقش فعال حزب توده ی ایران در عرصه ی پیکار جوانان و دانشجویان است. در اواخر دهه ۴۰ و سال های ۵۰ تا اوج گیری انقلاب در سال ۵۶، دورانی که همزمان با تشدید اختناق، تمایل جوانان و دانشجویان مبارز به جنبش چریکی و عقاید مائوئیستی نیز گسترش می یافت، مبارزان توده ای ضمن کمک فعالانه به مبارزات صنفی- دانشجویی و اعتراضات سیاسی، مروج مبارزات سیاسی در پیوند با توده ها بودند. در این سال ها این کوشش های پیگیر و دشوار نقش کارسازی در روی آوردن جوانان و دانشجویان به جنبش مردمی دوران پیش و پس از انقلاب بهمن ایفا کرد. با پیروزی انقلاب و گسترش آگاهی سیاسی، جوانان و دانشجویان بسیاری به صفوف سازمان جوانان و دانشجویان دمکرات ایران پیوستند و بیش از پیش با حزب توده ایران در راه ایجاد سازمان های مردمی آشنا شدند. جوانان و دانشجویان توده ای، به همراه دیگر نیروهای مترقی، فعالانه در انقلاب بهمن ۱۳۵۷ شرکت کردند. شرکت موثر و کلیدی جوانان و دانشجویان، از جمله توده ای ها، در سنگر پیکار مسلحانه در روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن، از جمله نمونه های مهم و درخشان فعالیت جوانان در جنبش انقلابی میهن مان است.

در روزهای تهاجم تجاوزکارانه ی رژیم صدام به میهن مان و اشغال بخشی از کشور توسط نیروهای عراقی، جوانان و دانشجویان توده ای، در راستای سیاست حزب، در کنار سایر نیروهای دفاع کننده از تمامیت ارضی کشور، داوطلبانه به جبهه های جنگ شتافتند و قهرمانانه به بیرون راندن متجاوزین از کشور کمک کردند و در این راه صدها شهید، زخمی و اسیر دادند.

دانشجویان و جوانان توده ای، با الهام از سنت های حزب در کمک به مردم برای ایجاد تشکلهای صنفی و مردمی و اداره امور خود فعالانه، علیرغم ممانعت و فشارها و خطرات از جانب افراط گرایان، انحصارطلبان، نیروهای فشار و چماقداران وابسته به رژیم و روحانیون مرتجع به سختی کوشیدند. ایجاد تشکلهای صنفی

تحولات چند دهه ی اخیر کشورمان بدان گونه بوده است که جنبش های گوناگون در مقاطع مختلف، در رابطه ای تنگاتنگ با یک دیگر قرار گرفته اند و در حرکتی مشترک، تحولات را به پیش برده اند. یکی از این جنبش های مهم، جنبش جوانان و دانشجویان میهن مان است که در مقاطعی نقشی ویژه و تاریخی از خود بر جای گذاشته اند. جوانان و دانشجویان بزرگترین گروه جمعیتی میهن مان را تشکیل می دهند و همواره در تحولات کشور نقشی فعال و عمده را داشته اند. از همین رو حزب توده ی ایران در همان اولین سال های پس از تشکیل خود به سازماندهی جوانان و دانشجویان کشور همت گماشت. حزب توده ی ایران در اول فروردین ۱۳۲۲ سازمان جوانان توده ایران را بنیاد نهاد. تشکیل سازمان جوانان توده ایران، به عنوان نخستین سازمان صنفی - سیاسی نسل جوان، تحولی عظیم در زندگی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوانان میهن مان بود. حزب توده ی ایران با اعتقاد به نقش روشنفکران، به ویژه دانشجویان، و توان عظیم نیروی جوانان، از همان آغاز، به اشاعه ی فرهنگ انقلابی در میان جوانان و دانشجویان و سازماندهی آنها پرداخت.

مهم ترین فعالیت های حزب در عرصه های کار در میان جوانان و دانشجویان راه در آغاز مبارزه ی حزب در جامعه، می توان به چهار عرصه ی اساسی دسته بندی کرد.

۱- آشنا کردن دانشجویان به حقوق سیاسی و صنفی، و کوشش در جهت ایجاد تشکلهای صنفی دانشجویی.

۲- اشاعه ی اندیشه های دوران ساز سوسیالیسم علمی در میان دانشجویان و جوانان

۳- پیوند زدن مبارزه ی جوانان دانشجو با مبارزه ی خلق و زحمتکش

۴- آگاهی دادن در جهت ارتقا ی سطح دانش علمی و آشنایی با آخرین دست آورد های علمی جهان.

انتشار ده ها نشریه و جزوه برای جوانان، از جمله انتشار "رزم"، ارگان کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران، نقش موثر و تعیین کننده ای در سازمان دهی جوانان و دانشجویان داشت. حزب توده ی ایران توانست با سازماندهی جوانان و دانشجویان، این نیروی اجتماعی بزرگ را در صحنه ی مبارزه یاری کند و تأثیری مهم بر تحولات میهن ما داشته باشد. بخشی از مبارزات پر شکوه جوانان و دانشجویان که به تلاش حزب توده ی ایران سازماندهی شده بودند، مبارزاتی که تنها محدود به مبارزات صنفی نبود و با مبارزات عمومی کارگری و اجتماعی مردم میهن مان عجین شده بود، به این شرح است:

اردیبهشت ۱۳۲۹- اعتصاب دانشجویان دانشکده ی پزشکی تهران و پشتیبانی سایر دانشکده ها، در همبستگی با اعتصاب کارگران کارخانه ی نساجی شهر "شاهی" (قائم شهر)، که منجر به شهادت پنج کارگر انقلابی توسط نیروهای انتظامی شده بود.

خرداد ۱۳۲۹- تشکیل جمعیت هواداران صلح با شرکت وسیع جوانان و دانشجویان

آذر ۱۳۲۹- سازمان دهی تظاهرات وسیع دانشجویان تهران برای خروج استعمارگران انگلیسی از ایران.

اسفند ۱۳۲۹- همبستگی وسیع سازمان ها و تشکلهای دانشجویی در تهران و سایر شهرستان ها با اعتصاب گسترده کارگران نفت بندر معشور

فروردین ۱۳۳۰- تشکیل کانون جوانان دمکرات ایران ۱۴ آذر ۱۳۳۰- تظاهرات وسیع دانشجویان و دانش آموزان علیه در بار و ارتجاع، که منجر به قتل عده ای از دانشجویان و دانش آموزان توسط نیروهای انتظامی و چماق داران در باری، به سرکردگی شعبان جعفری (بی مخ) شد.

۲۳ تیر ۱۳۳۰- تظاهرات در اعتراض به ورود "هریمن"، مشاور مخصوص ترومن به تهران.

۳۰ نیر ۱۳۳۱- تظاهرات وسیع و حرکت انقلابی علیه حکومت قوام.

۱۶ آذر ۱۳۳۲- روزی که جایگاهی ویژه در جنبش دانشجویی کشورمان دارد و توانسته است نشان خود را به عنوان روز دانشجو به ثبت برساند. در این روز، در اعتراض

ادامه ۶۵ سال در راه سازمان دهی ...

زندانی سیاسی در سال ۶۷ اوج بی سابقه‌ی گرفت. در این میان قربانیان بیشمار سیاست‌های جنگ طلبانه، بی‌ثمر و خانمان برانداز جمهوری اسلامی در همین سال‌ها را نیز باید همواره در نظر داشت.

در میان هزاران انقلابی که در این نسل کشی سیاسی اعدام شدند جا دارد که از ده‌ها تن از اعضای سازمان جوانان توده از جمله رفیق شهید کیومرث زرنشاس، دبیر اول سازمان جوانان توده‌ی ایران، نصرت‌الله درویش مسئول کارگری سازمان جوانان، حیدر نیکو مسئول سازمان جوانان شهر ری، محمد جواد لاهیجانیان، مهرداد دستگیر دانش‌آموز (جوانترین زندانی توده‌ای) و ... که همگی در جریان قتل عام زندانیان سیاسی در سال ۶۷ اعدام شدند، نام برده شود.

با وجود تمامی پاکسازی‌ها، کشتارها و تلاش‌های رژیم برای ایجاد "دانشگاه‌های مکتبی" و انتخاب دانشجویان "مکتبی" و مورد اعتماد و پراکردن بذر سکوت و اختناق، جوانان و دانشجویان در انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶، برخلاف باور "ولایت فقیه"، با مبارزه‌ای گسترده، در کنار سایر اقشار مردم با عدم رای به کاندیدای مورد حمایت ولی فقیه، در عمل خشم و انزجار خود را از سیاست‌های رژیم "ولایت فقیه" و دولت وقت اعلام کردند.

در پس انتخابات دوم خرداد، تشکل‌های دانشجویی جانی تازه گرفتند و به عنوان یکی از اصلی‌ترین و فعال‌ترین منتقدان حکومت "ولایت فقیه"، در کنار جنبش‌های کارگری و زنان، مبارزه‌ای جدی را در پیش گرفتند. امری که سبب وحشت و هراس "ذوب شدگان" در ولایت شد.

در ۱۸ تیر ۱۳۷۹، دانشجویان کوی دانشگاه تهران، که مبارزه‌شان با سیاست‌های "ولی فقیه" شدتی جدی یافته بود، مورد یورش خونین چاقو کشان و اوباشان مسلح "ولی فقیه" و سازمان‌های اطلاعاتی قرار گرفتند. فاجعه‌ای که در پی آن سایر دانشگاه‌های کشور نیز مورد تهاجم سازمان یافته مزدوران امنیتی رژیم قرار گرفتند. در این یورش‌ها ۱۴۰۰ فعال دانشجویی دستگیر شدند و احکام جاپرانه‌ی اعدام و زندان‌های طویل‌مدت برای این دانشجویان آزادیخواه در نظر گرفته شد. چنین برخوردی از سوی "ولی فقیه" در رابطه با دانشجویان، بیانگر اوج هراس و وحشت رژیم از جوانان و دانشجویان است. اما برخلاف تصور "ولی فقیه" پس از سرکوب خونین ۱۸ تیر ماه، جنبش دانشجویی نه تنها از صحنه‌ی مبارزه خارج نشد، بلکه با اراده‌ای خلل‌ناپذیر به دفاع از روند اصلاحات پرداخت و در جریان انتخابات مجلس در بهمن سال ۱۳۷۹، در کنار میلیون‌ها ایرانی جان به لب رسیده از سیاست‌های "ولی فقیه"، شکستی سنگین را به نامزدهای ارتجاع تحمیل کردند.

در جریان فاجعه‌ی ۱۸ تیر، حزب توده‌ی ایران با صراحت و بطور پیگیر حمایت و پشتیبانی خود از دانشجویان آزادیخواه کشورمان اعلام کرد و جنایت‌های "ولی فقیه" و عدم برخورد دولت در جلوگیری از این فاجعه و مجازات مسببین آن را محکوم کرد. در سال‌های اخیر روند تبدیل جنبش جوانان و دانشجویان کشور در مسیری قانونمند به جنبشی آگاهانه ادامه یافته است.

جنبش دانشجویی در چند سال اخیر، در تحول فکری خود، ضرورت پیوند جنبش دانشجویی با سایر جنبش‌ها و نیروهای مترقی را درک کرده است و بر اساس همین درک، به دفاع از حرکت اعتراضی کارگران سندیکای شرکت واحد و درگیری‌های آنها با نیروهای امنیتی، پرداخت. حزب توده‌ی ایران از همان اولین روزهای تأسیس خود، همواره به جنبش جوانان و دانشجویان کشور، به عنوان یکی از نیروهای اصلی جنبش کشور در کنار کارگران و زنان باور داشته است و بر اساس همین باور، تلاش جدی و موثری را در سازماندهی این قشر از جامعه انجام داده است.

حزب توده‌ی ایران به عنوان پیشگام سازماندهی جوانان و دانشجویان، معتقد است که این قشر تا پیروزی نهایی بر ضد ظلم، استبداد و ارتجاع و برای رسیدن به عدالت اجتماعی، آزادی و صلح، تأمین آینده‌ای نویدبخش همراه با تحصیل، آموزش حرفه‌ای، اشتغال و گسترش هنر، ورزش و تفریحات مورد نیاز جوانان از پای نخواهد نشست.

کوچک و بزرگ برای رفع نیازهای جوانان در مدارس، دانشگاه‌ها و محلات گسترش یافت. جوانان توده‌ای در فعالیت‌های سوادآموزی و یاری دهقانان با تمام وجود شرکت جستند. در محلات کارگری و کارگاه‌های کوچک، که عرصه استثمار نوجوانان و جوانان کارگر است، فعالین جوان توده‌ای برای آشناکردن آنان به حقوق خود به سختی کوشیدند. در جریان اینگونه فعالیت‌ها جوانان توده‌ای به طور روزمره در معرض انواع فشارها، از جمله دستگیری توسط کمیته‌ها، کتک و توهین توسط حزب‌اللهی‌ها و مرتجعین بودند. انتشار نشریات ویژه دانش‌آموزان و جوانان نقش مهمی در

روشنگری حزب در میان جوانان و نوجوانان میهن و کمک به سازماندهی آن‌ها داشت. نشریه آذرخش ارگان دانش‌آموزان دمکرات در مدت کوتاهی پس از انقلاب تبدیل به یک نشریه پرتیراژ در میان دانش‌آموزان شد. این نشریه نقش مهمی در گسترش آگاهی‌های سیاسی-اجتماعی، آموزش انقلابی و گسترش فعالیت‌ها و تشکل‌های صنفی در میان دانش‌آموزان ایفا کرد. نشریه آرمان ارگان سازمان جوانان و دانشجویان دمکرات نیز پس از انقلاب انتشارش در داخل کشور تداوم یافت. هر دو نشریه با

گسترش سلطه مرتجعین و اسقرار اختناق توسط رژیم توقیف شدند و ادامه انتشارشان متوقف شد.

دانشجویان که با هزاران آرزو و امید و برای دست‌یابی به آینده‌ای روشن، آزادی و عدالت در انقلاب شرکت کرده بودند، از نخستین اقشاری بودند که پس از تسلط نیروهای ارتجاعی مورد تهاجم قرار گرفتند. یورش به دانشگاه‌ها ی کشور در سال ۱۳۵۹، تحت شعار "انقلاب فرهنگی" و به سردمداری بنی‌صدر، رئیس‌جمهوری وقت رژیم جمهوری اسلامی، شروع حمله علنی و همه‌جانبه رژیم به دانشجویان انقلابی بود. رژیم، روحانیون مرتجع و افراط‌گرایان اسلامی که به طور روزافزون در محیط دانشگاه‌ها همان حداقل نفوذ سیاسی صنفی و معنوی خود را از دست می‌دادند و به کلی از قدرت یافتن در این محیط با فشارهای غیر مستقیم ناامید شده بودند، تنها راه چاره را در حذف فیزیکی دانشجویان، کادر آکادمیک و کارکنان دانشگاه‌ها و جایگزین کردن آنان با عوامل خود و دادن رشته کار به دست روحانیون طرفدار خود دیدند. این هجوم سبب تعطیل طولانی مدت دانشگاه‌ها، پاک‌سازی‌های وسیع و سرانجام دستگیری‌ها و کشتار صدها تن از دانشجویان مبارز کشورمان شد.

جوانان دانش‌آموزان و دانشجویان غیر وابسته به رژیم که بیانگر عقید رادیکال و انقلابی و خواستار تغییرات بنیادی برای بهبود زندگی مردم، گسترش آزادی‌ها، استقرار صلح پس از بیرون راندن متجاوزین، حقوق برابر برای اقلیت‌های ملی و مذهبی و آینده‌ای نویدبخش برای جوانان بودند، در سال‌های ۶۰-۶۷ به طور وسیعی قربانی سیاست نسل‌کشی سیاسی رژیم جمهوری اسلامی و جنایتکارانه نظیر لاجوردی، نیری، پورمحمدی (وزیر کشور کنونی) و بسیاری دیگر شدند. کشتار وسیع جوانان انقلابی کشورمان در سال ۶۰ بیسابقه بود که در سال‌های بعد کمابیش ادامه یافت و با قتل عام هزاران

جوادان باد خاطرۀ شهیدان جنبش دانشجویی میهن ما در راه نیل به استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی

همبستگی پرشور احزاب کارگری و کمونیستی با حزب توده ایران

پیام حزب کمونیست آمریکا

به کمیته مرکزی حزب توده ایران
رفقای گرمی،

حزب کمونیست آمریکا گرم ترین تبریک های رفیقانه اش را به مناسبت ۶۵ مین سالگرد بنیان گذاری حزب تان تقدیم شما می کند. حزب توده ایران تحت سخت ترین شرایط کماکان به نقش حیاتی اش در هدایت مبارزه برای رسیدن به ایرانی دموکراتیک، و برای دستیابی به پشتیبانی هر چه گسترده تر در میان طبقه کارگر و زحمتکشان با هدف ایجاد جامعه ای مبتنی بر حقوق و ارزش های بشری، و عدالت اقتصادی و اجتماعی ادامه می دهد. هم زمان، حزب شما سهم بزرگی در تلاش جهانی برای دستیابی به صلح و عدالت در جهان به عهده دارد. رفقای توده ای در برابر تبعید، حبس، شکنجه و کشتار رژیم هایی که اغلب مورد پشتیبانی امپریالیسم آمریکا بوده اند، استوار ایستاده اند. فراموش نکرده ایم که آنگاه که یک دولت مرفقی برای مدتی کوتاه، بیش از نیم قرن پیش، رهبری کشور را به دست گرفت، امپریالیست های آمریکایی و انگلیسی به سرعت آن را نابود کردند. در تمام این سال ها، حزب شما همواره و پیگیرانه از حقوق سندیکایی، زنان، جوانان و دانشجویان دفاع کرده است.

حزب توده ایران نیروی مهمی در تأمین و حفظ اتحاد و پشتیبانی متقابل در میان احزاب کمونیستی و جنبش های کارگری جهان است، که نقش آن در شرایط بین المللی پیچیده امروز حیاتی تر از هر زمان دیگری است. امروزه، در حالی که مردم ایران با سرکوب شدید در داخل کشور دست به گریبانند، از سوی واشنگتن نیز مورد تهدید های تازه ای قرار دارند. "بازهای ماورای راست" در واشنگتن که پس از ویران کردن عراق توسط جنگ و اشغال، و پشتیبانی از اسرائیل در سرکوب مردم فلسطین و ویرانی لبنان هنوز خرسند نشده اند، اینک نگاه خود را به سوی ایران و سوریه گردانده اند.

حزب ما برای در هم شکستن نقشه های ماورای راست در دولت بوش و حامیان آن در میان شرکت های غول پیکر با احزاب دیگر همکاری می کند، و در این میان، جلوگیری از حمله آمریکا به ایران بخشی اساسی از تلاش ما در راه صلح و عدالت است. برای ما مبارزه برای بیرون کشیدن کنترل کنگره از دست جمهوری خواهان در ماه نوامبر پیش زمینه شکست دادن کل برنامه کار آنان در سال ۲۰۰۸ است. ما همبستگی قلبی مان را با مبارزه شما برای ایرانی دموکراتیک که در آن حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زحمت کشان رعایت شود، و در نهایت برای ایرانی سوسیالیستی که در آن دموکراسی و عدالت اقتصادی و اجتماعی برای همه تأمین باشد، اعلام می کنیم.

با گرم ترین درودهای رفیقانه،
کمیته ملی حزب کمونیست آمریکا

پیام حزب کمونیست بریتانیا

به کمیته مرکزی حزب توده ایران
رفقای گرمی،

حزب کمونیست بریتانیا بدینوسیله گرم ترین درودهای انترناسیونالیستی اش

به مناسبت شصت و پنجمین سالگرد تأسیس حزب توده ایران، پیام های گوناگون تبریک از سوی احزاب کارگری و کمونیستی به دفتر «نامه مردم» رسیده است که ما تلاش خواهیم کرد آنها را به تدریج به چاپ برسانیم

پیام حزب کمونیست آلمان

رفقای گرمی حزب توده ایران،

به مناسبت فرارسیدن شصت و پنجمین سالگرد تأسیس حزب توده ایران، صمیمانه ترین درودهای اعضای حزب کمونیست آلمان را به شما ابلاغ می کنیم. روابط رفیقانه میان حزب توده ایران و حزب کمونیست آلمان همواره متأثر از حس انترناسیونالیسم پرولتری بوده و هست. این روابط رفیقانه، حتی در دوره های دشوار مبارزه نیز میان ما حفظ گردیده و ارزشمند بوده است.

رفقای عزیز،

شرایط فعلی و اوضاع سیاسی جهان نشان از وجود خطرات و تهدیدهایی دارد که می تواند به جنگ هایی تازه منتهی شود. امپریالیسم ایالات متحده آمریکا در صدد است که با پشتیبانی کشورهای بازار مشترک اروپا، ژاپن و دیگر دولت های دنباله رو جنگ های جدیدی را از جمله علیه ایران آغاز کند. هدف امپریالیسم، تحمیل نظم نوین سرمایه داری به وسیله بمب و بمباران مردم است. در نتیجه با توجه به وضع موجود، ما بر این باوریم که خطرات جدی مردم ایران را تهدید می کند. علاوه بر این خطر جنگ می تواند همه منطقه خاور نزدیک و میانه و به باور ما حتی جهان را به کام خود بکشد. بنابراین ما وظیفه داریم که مشترکاً در مقابل تحریکات و توطئه های امپریالیسم، به مقاومت و مبارزه دست بزنیم. جانبداری سیاسی و جایگاه ما را در این پیکار همانا مبارزه بر ضد امپریالیسم و انترناسیونالیسم پرولتری تعیین می کند. و این در عمل مبارزاتی، بدین معنا است که ضرورت ایجاد می کند، مبارزه علیه رژیم ارتجاع مذهبی را که شکی نیست بر ایران سیطره دارد، تشدید کرده و این مبارزه را با مبارزه علیه امپریالیسم جنگ طلب پیوند داد. در این ارتباط باید عنوان کرد که دیدگاه های سیاسی، نقطه نظرات و مبارزه روزمره حزب شما برای سیاست گذاری، شناخت و ارزیابی حزب ما از اوضاع، نه تنها دارای اهمیت می باشد، بلکه تعیین کننده هم است. بنابر این ما از شما خواهشی داریم و آن این است که اگر ممکن است قطع نامه ای در باره اوضاع و تحولات سیاسی ایران صادر کنید. این قطع نامه بدون شک، می تواند مورد استقبال و پشتیبانی احزاب کمونیست و چپ در سراسر جهان قرار بگیرد.

رفقای گرمی،

ما در پایان یک بار دیگر برای حزب شما در ادامه پیکار قهرمانانه، آن هم در شرایط بی نهایت بخرنج و دشوار موفقیت و پیروزی آرزو می کنیم.

با سلام های کمونیستی، حزب کمونیست آلمان

هاینس اشت، دبیر اول حزب -

ادامه پیام های احزاب کارگری ...

را به مناسبت ۶۵مین سالگرد بنیان گذاری حزب توده ایران تقدیم می کند.

از لحاظ تاریخی حزب توده ایران همواره در خط مقدم جبهه مبارزه برضد امپریالیسم و دفاع از آرمان های مترقی مردم ایران قرار داشته است، از جمله در سال های ۱۳۲۰ و ۳۰، و زمانی که با دخالت قدرت های آمریکایی - انگلیسی دموکراسی ایران در هم کوبیده شد، و نیز در جریان انقلاب ۵۷ که از آن پس حزب با عزمی راسخ از اهداف مترقی، دموکراتیک و غیر مذهبی انقلاب دفاع کرده است. امروز هم که ایران با تهدید فوری و جدی یک یورش بی امان امپریالیستی تازه رو به روست، و زمانی که نیروهای مترقی داخل ایران با موج تازه ای از سرکوب دست به گریبانند، حزب توده ایران با استواری و قاطعانه به راهش ادامه می دهد.

حزب کمونیست بریتانیا به شهادت خستگی ناپذیر و فداکاری کمونیست های ایرانی درود می فرستد. ما به پیوندهای تاریخی نزدیک بین دو حزب مان می بالیم. ما همبستگی مان را با حزب توده ایران در پیکار دشواری که در پیش دارد اعلام می کنیم.

با درودهای رفیقانه،

رابرت گریفیتر

دبیرکل، حزب کمونیست بریتانیا

پیام حزب کمونیست بنگلادش

رفقای گرامی،

گرم ترین درودهای ما را از جانب کمیته مرکزی حزب کمونیست بنگلادش بپذیرید. ما به شما، و از طریق شما به همه اعضای حزبتان، این مناسبت تاریخی ۶۵مین سالگرد بنیان گذاری حزب توده ایران را تبریک می گوئیم. ما همه می دانیم که تهدید جنگ نسبت به ایران و کل منطقه خاورمیانه رو به شدت گذاشته است. امپریالیسم آمریکا و متحدان ناتوی آن از هر وسیله ای برای وارد آوردن فشار و اعمال زور به منظور تسلط بر کشورهای دیگر و سرکوب جنبش های دموکراتیک، مترقی و کمونیستی استفاده می کنند.

در حال حاضر ما درگیر پیکاری مشترک برضد جهانی سازی امپریالیستی هستیم که از سوی متجاوزترین و بد کردارترین دشمن بشر، یعنی "امپریالیسم آمریکا" رهبری می شود. ما اعتقاد راسخ داریم که حزب توده ایران در آینده میراث زرین فداکاری هایش را حفظ خواهد کرد و به مبارزه پرافتخارش برای ایجاد یک جامعه عادلانه ادامه خواهد داد، جامعه ای که در آن فرصت های یکسان برای همه راه را برای پایان دادن به هرگونه استثمار انسان از انسان باز خواهد کرد؛ جامعه ای که در آن ثروت تولید شده توسط میلیون ها زحمتکش توسط شماری اندکی تصاحب نخواهد شد. این والاترین هدفی است که تمام کمونیست های دنیا و ما را برای همیشه به یکدیگر پیوند

می دهد. گرم ترین تبریک ها یمان را به مناسبت ۶۵مین سالگرد بنیادگذاری حزب توده ایران تقدیم شما می کنیم، و صمیمانه آرزو و باور داریم که دوستی میان دو حزب ما در روزهای آتی مستحکم تر خواهد شد.

با گرم ترین درودها،

مجاهد الاسلام سلیم، دبیرکل

حزب کمونیست بنگلادش

۲۴ سپتامبر ۲۰۰۶

پیام کمیته مرکزی حزب کمونیست پرتغال

رفقای عزیز

به مناسبت ۶۵مین سالگرد بنیان گذاری حزبتان، کمیته مرکزی حزب کمونیست پرتغال تبریکات صمیمانه خود را به حزب توده ایران تقدیم می دارد. ما ضمن گرمی داشت تاریخ درخشان حزب شما، که در دشوارترین شرایط هیچگاه مبارزه برای پیشرفت اجتماعی، آزادی و دموکراسی در کشورتان را کنار نگذاشته است، و گرمی داشت سهم ذیقیمی که کمونیست های ایرانی در به واقعیت بخشیدن به مهمترین و ترقی خواهانه ترین صفحات تاریخ کشورشان داشته اند، مایلیم که جشن یادبود ۶۵مین سالگرد پایه گذاری حزب توده ایران را غنیمت شمرده و دوستی و عمیق ترین همبستگی خود را با حزب تان، مبارزه شما و مردم ایران اعلام کنیم.

شما در شرایطی سالگرد حزبتان را برگزار می کنید که خطرات جدی خلق های خاورمیانه و نیروهای ترقی خواه منطقه را تهدید می کند. در شرایطی که مبارزه شما برای دموکراسی و پیشرفت اجتماعی با چالش ها و دشواری های جدید روبرو است، حزب شما یکبار دیگر در تاریخش مجبور شده است که مبارزه اش را در شرایط مخفی سازمان دهد. امپریالیسم در رابطه با تهدیدها، مداخلات و تهاجمات جدیدی بر ضد کشور و مردم شما توطئه می چیند، جنایاتش را در خاورمیانه و آسیای مرکزی ادامه می دهد، و مانورهای خود برای با هدف به مخاطره انداختن حاکمیت و استقلال کشورهای نظیر لبنان، سوریه و البته کشور خود شما به جلو میبرد.

اما اگر تجاوزگری امپریالیسم به مثابه وجه غالب دوران ما ادامه می یابد، مقاومت کارگران و مردم از عراق تا لبنان و فلسطین، از کوبای سوسیالیستی تا ونزوئلا و بولیوی، در اروپا، آسیا، آفریقا و آمریکای شمالی نیز در حال رشد است. در این شرایط، وجود احزاب کمونیست قدرتمند، که در توده های کارگری و در مبارزات کشورهای خود ریشه دارند، در آغاز قرن ۲۱ از اهمیت عظیمی برخوردار است.

امروز، بیش از همیشه، همکاری همه نیروهای ترقیخواه، دموکراتیک، و صلح طلب برای مبارزه بر ضد سیاست های جنگ طلبانه و تجاوزگرانه امپریالیسم، و در دفاع از منافع طبقه کارگر، و همه کارگران و مردم جهان، ضرورت دارد. احزاب کمونیست نقش ویژه ای در تحکیم این همکاری و تامین یک ماهیت ضدامپریالیستی و ضد سرمایه داری برای مبارزه دارند.

ما آرزوهای خود برای تقویت دوستی و همکاری که بین احزابمان وجود دارد، بخاطر منافع مبارزه مشترکمان برای صلح، بر ضد امپریالیسم، برای پیشرفت و برای سوسیالیسم، ابراز می کنیم.

کمیته مرکزی حزب کمونیست پرتغال - لیسبون

مهر ماه ۱۳۸۵

۶۵ سال مبارزه برای صلح جهانی و انترناسیونالیسم!

نظری به بیش از شش دهه مبارزه انقلابی حزب توده ایران در عرصه پیکار برای صلح و سوسیالیسم به مثابه بستری برای مبارزات زحمتکشان میهن برای استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی.

یکی از برجسته ترین مشخصه های فعالیت انقلابی حزب توده ایران در حیات شصت و پنج ساله خود، کوشش در مسیر تعریف علمی رابطه دیالکتیکی تحولات میهن با آنچه که در ورای مرزهای آن می گذرد، است. حزب توده ایران برای اولین بار در کشورمان با برداشتی عمیقاً میهن دوستانه اهمیت توجه به تبعات رخدادهای جهان، شناخت دقیق نیروهای مختلف در سطح جهان و سیاست های آن ها، توازن قوا در صحنه بین المللی و ضرورت برقراری ارتباط فعال با مبارزات سایر خلق های جهان را در جنبش طبقه کارگر ایران را مطرح کرد.

حزب توده ایران به مثابه ادامه دهنده مبارزات حزب کمونیست ایران، در دهم مهرماه ۱۳۲۰، در زمانی که شعله های آتش جنگ دوم جهانی بیداد می کرد، تشکیل شد. این جنگ که با تمهیدات تمام کشورهای سرمایه داری تدارک دیده شده بود، در اساس نابودی اتحاد شوروی را در مد نظر داشت. اما تضاد های ذاتی کشورهای امپریالیستی از یکسو و اتخاذ سیاستی هوشمندانه توسط اتحاد شوروی از سوی دیگر، کشورهای سرمایه داری را زودتر در آتش خود بر افروخته جنگ درگیر کرد. فرانسه در ظرف چند روز تسلیم شد. انگلستان به زحمت نیروهای خود را از فرانسه خارج کرد. سایر کشورهای سرمایه داری اروپا سریعاً زیر چکمه فاشیسم قرار گرفتند. پس از حمله به اتحاد شوروی، ارتش آلمان تا دروازه های مسکو پیش رفته بود. خطری عظیم بشریت را تهدید می کرد. افق آینده به شدت تیره و تاریک می رسید. در ایران احساسات هواداری از آلمان فاشیستی وسیعاً در میان پاره ای از قشرها و به ویژه روشنفکران خورده بورژوازی رسوخ کرده بود. سابقه این امر حتی به جنگ جهانی اول بازمی گشت. در آن زمان در ایران که زیر فشار و اقتدار و نفوذ استعمار انگلستان و روسیه تزاری قرار داشت، این تصور نادرست پدیدار شده بود که گویا آلمان به علت دوری از ایران و ضدیت با روسیه و انگلستان می تواند در مبارزات ضد استعماری مردم ایران یار و یاور باشد.

احساسات جانبدارانه از آلمان هیتلری گسترش فراوانی یافت و پیروزی های برق آسای اولیه آلمان در جنگ به گسترش این احساسات یاری رساند.

در چنین شرایط خطیری و دشواری در حیات میهن بود که حزب توده ایران بنیان گرفت. حزب تازه پای انقلابیون کمونیست کشور که از زندان های رژیم آزاد شده بودند، وظیفه بزرگی را در مقابل خود دید: امر افشاء ماهیت ضد انسانی فاشیسم و برافراشتن پرچم مبارزه با فاشیسم در کشور. اهمیت این مبارزه برای حزب توده ایران تا آن حد بود که علاوه بر تشکیل میتینگ ها، جلسات سخنرانی و فعالیت های توضیحی، حزب به انتشار یک روزنامه ویژه مبارزه با فاشیسم، یعنی روزنامه "مردم" که به "مردم ضد فاشیسم" معروف شده بود، همت گمارد. افشاءگری های "مردم" ضد فاشیست به ویژه اثر نیرومندی در روشن کردن اذهان مردم و زحمتکشان داشت و گروه های وسیعی از کارگران، جوانان، زنان و روشنفکران از این راه آگاهی فراوانی کسب کردند. حزب در این سال ها موفق شد که مبارزه علیه بردگی فاشیستی را با مبارزات روزمره مردم ایران پیوند دهد و این سرآغاز نیرومندی برای تلفیق مبارزه بین المللی با مبارزه در جهت منافع روزمره و مستقیم زحمتکشان و مردم ایران بود. امری که با الهام از عمده ترین آماج های استراتژیک مبارزات احزاب کمونیست به بخشی استراتژیک از فعالیت های آگاهی بخش حزب تبدیل شده، در سراسر تاریخ ۶۵ ساله حزب هر روزه گسترده تر و لحظه ای تعطیل نشده است.

پس از درهم شکستن شدن ستون فقرات آلمان هیتلری توسط ارتش سرخ و پیروزی متفقین بر ارتش فاشیستی امپریالیسم آلمان، خطر تازه ای مردم ایران و در کل مردم جهان را مورد تهدید قرار داد و آن خطر عمده امپریالیسم تازه سر برآورده آمریکا بود. این کشور که در جنگ تلفات و خسارات زیادی متحمل نشده بود، پس از خاتمه جنگ بنا به خصلت امپریالیستی خود و رقابت با سایر کشورهای سرمایه

داری از یکسو و نیز خصلت بغایت ضد کمونیستی اش از سوی دیگر، تهدیدی جدی برای صلح جهانی و بر ضد مبارزات آزادی خواهانه و استقلال طلبانه کشورهای زیر سلطه و همچنین مبارزات زحمتکشان در کشورهای سرمایه داری و این خطری بود در مقیاس جهانی، بود.

همانگونه که زمانی پاره ای از ایرانیان نتوانسته بودند به ماهیت امپریالیسم آلمان پی ببرند، در این برهه نیز برخی توهم ها در باره ماهیت امپریالیسم آمریکا در میان قشر های میانی کشور به چشم می خورد. صرفنظر از آنان که همواره حلقه بردگی استعمارگران را به گردن داشتند، گروهی از جوانان ملی و میهن دوست در باره "آزادی خواه" بودن آمریکا و "ضد استعماری" بودنش دچار توهم شدند و آمریکا را "مهد آزادی" می دیدند.

حزب توده ایران خطر عظیم این امپریالیسم تازه نفس و "توهمند" را بلادرنگ دریافته بود و لذا پرده دری از چهره خطرناک امپریالیسم در برنامه روز تبلیغاتی- مبارزاتی حزب قرار گرفت. لزومی ندارد که در این باره به تفصیل سخن گفته شود. فقط به چند کلمه از یک چهره درخشان مبارزات ملی ایران، زنده یاد دکتر حسین فاطمی که در راه ایده آل های ملی خود به شهادت رسید، اکتفا می کنیم. او می نویسد: "ار آن سوی اقیانوس اطلس، از کنار مجسمه آزادی و از وطن ژرژ واشنگتن این روزها پیام محبت به گوش ما می رسد. آمریکا باید در دهانه آتش فشان ما را یاری کند. ما این کمک آمریکا را جز با احساسات بشر دوستی و عواطف عالیله انسانی به چیز دیگری تعبیر نمی کنیم." (باختر به جای باختر امروز ۱۰ مرداد ۱۳۲۸)

با چنین وضعی معلوم است که حزب توده ایران در مبارزه علیه امپریالیسم آمریکا با چه دشواری های عظیمی روبرو بوده است و چه تلاشی می بایست بکار می برد تا بتواند- البته همراه با تجربه خود توده ها- ماهیت امپریالیسم درنده خوی آمریکا را به مردم ایران بشناسند. به زودی مبارزات حزب توده ایران در تمامی جبهه ها گسترده شد و حزب ما توانست در سایه مجاهدات خود حیثیت و اعتبار معنوی بزرگی کسب کند. حزب توده ایران چه در عرصه جهانی و چه در عرصه ملی جای شایسته خود را پیدا کرد، موقعیتی بسزا که حزب انقلابیون میهن در حفظ و تحکیم آن همواره کوشا بوده است. اینک فهرست وار به پاره ای از عرصه های مبارزاتی حزب اشاره می شود. اما پیش از آن باید توجه کرد که حزب تلاش های خود را به مدد سازمان های توده ای کارگران، دهقانان، جوانان، زنان و سایر زحمتکشان یدی و فکری، سازمان هائی که به یاری حزب به وجود آمدند و با آن ارتباطی معنوی داشتند، توانست به پیش ببرد و به ثمر برساند.

جنگ سرد و تقسیم جهان به دو

اردوگاه متخاصم

نطفه های جنگ سرد، از جانب امپریالیسم آمریکا و انگلیس، از همان بحبوحه جنگ دوم جهانی، بسته شد. نخست، اصرار در گشایش جبهه دوم در بالکان به جای غرب اروپا، یعنی دورتر از جبهه شوروی به منظور منطقی پخش نیروهای آلمان در دو جبهه دور از هم. اما هدف آمریکا و انگلیس با گشایش جبهه دوم در بالکان آن بود که با اشغال سراسر بالکان شوروی را در حلقه تنگ یک محاصره نظامی قرار دهند. وقتی این نقشه با پافشاری شوروی عملی نشد، بر خلاف تمهیدات در باره گشایش جبهه دوم در تاریخ از قبل تعیین شده به وقت کشی پرداختند. هدف آن بود که شوروی را هرچه بیشتر تضعیف کنند و خسارات جانی و مالی اش را افزایش دهند.

پهر تاویل پس از تسلیم آلمان، جنگ سرد بدون تأخیر، با غرش تانک ها و توپ های انگلیسی و پیاده شدن ارتش این کشور در یونان برای سرکوب نهضت پارتیزانی که توان آن را داشت که بر

خود (مثلاً مبارزه در راه صلح و جمع آوری امضاء برای بیانیه استکهلم) به زبان ساده ولی با دقت ارتباط مبارزه در راه صلح را با خواسته های زحمتکشان میهن توضیح می دادند.

به ویژه رفقای سازمان جوانان که به مراکز تجمع زحمتکشان (مثلاً قهوه خانه ها) مراجعه می کردند، برای آن ها توضیح می دادند که سیاست نظامی گری چگونه باعث می شود پولی که باید صرف تامین بهداشت، آموزش و یا مخارج رفاهی زحمتکشان بشود، برای خرید اسلحه، پرداخت حقوق مستشاران نظامی خارجی و نظایر آن می شود.

روشنگری در رابطه با جبهه انقلاب جهانی

مبارزه انقلابی، علمی و روشنگرانه حزب توده ایران در دهه های ۴۰ و ۵۰ نقشی کلیدی در موضع گیری نیروهای دموکرات و فعالان جنبش کارگری داشت. شرکت فعال حزب در همایش های بین المللی نقشی کلیدی در بسیج جنبش جهانی در حمایت از مبارزات مردم میهن بر ضد سرکوب پلیسی رژیم شاه داشت. حزب توده ایران از یکسو با گسترش شناختی دقیق از ماهیت امپریالیسم و سرمایه داری جهانی و سیاست های نو استعماری جنبش مردمی را در مقابل تلاش های مسموم رژیم شاه مصونیت بخشید. از سوی دیگر فعالین حزب توده ایران با جلب همبستگی فعال نیروهای مترقی و دموکراتیک که بر پایه کار شبانه روزی و هدفمند ممکن شد، چنان کارزار موثری را در افشاء رژیم شاه سازمان داد که در تمام جهان شاه و ساواک مترادف با سانسور، شکنجه و نقض حقوق بشر شناخته شدند. ثمره این عملکرد انقلابی و علمی درکی عینی و یاری دهنده از چارچوب بین المللی مبارزه ملی و دموکراتیک مردم ایران و جلب حمایت بین المللی از انقلاب بهمین ۵۷ بود. حمایت یکپارچه کشورهای سوسیالیستی و احزاب کارگری - کمونیستی جهان از انقلاب بهمین به میزان زیادی نتیجه فعالیت موثر و هدفمند حزب توده ایران بود.

این نقش موثر در مرحله ضربات خونبار ارتجاع بر پیکر انقلاب و نیروهای مردمی در خدمت افشای بین المللی رژیم ولایت فقیه و نقش به غایت ارتجاعی حاکمان مذهبی کشور قرار داشته است. غلو نیست اگر ادعا کنیم که در تاریخ میهن مان هیچ نیروی سیاسی ایرانی دیگری نتوانسته است چنین موثر همبستگی مردم و نیروهای مترقی جهان را با مبارزه برای ایرانی مستقل، دموکراتیک و پیشرو بسیج نماید. سران رژیم و نمایندگان دیپلماتیک آن خود به خوبی آگاه هستند که چگونه و چند بار در عمده ترین ملاقات های رسمی خود در کشورهای مختلف در سال های اخیر از سوی نمایندگان عالی رتبه احزاب کمونیست پر قدرت در ایتالیا، اسپانیا، یونان، فرانسه و ..... که بعضاً در مناسب حکومتی قرار داشته اند، مورد انتقاد و سؤال های مشخص قرار گرفته اند. یکی از نمونه های مشخص عملکرد موثر فعالیت های افشاء گرانه حزب در ماه های اخیر کارزار در رابطه با بحران سیاسی در مورد انرژی هسته ای بوده است. موضع گیری حزب ما در مخالفت صریح با سیاست های خطرناک و امپریالیستی ایالات متحده و به موازات آن انتقاد برنده از موضع گیری های تحریک آمیز سران رژیم مشخصاً به اتخاذ سیاست های متناسب از سوی جنبش صلح یاری رسانده است. پیام، سخنانی ها و قطعنامه های هیئت های نمایندگی حزب توده ایران در کنفرانس های احزاب کمونیست جهان، اجلاس های بین المللی جوانان و اتحادیه های کارگری در کنار مقابله با توطئه های امپریالیستی بر ضد استقلال و حق حاکمیت مردم میهن مان، تصویرگر وضعیت اسفبار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی کشور و مبارزه مصمم مردم برای ایجاد تحولات بنیادی و طرد رژیم ولایت فقیه بوده است. پیامی که سهم مهمی در روشنگری در مورد تحولات بفرنج ایران و منطقه خاورمیانه و بسیج افکار عمومی در همبستگی با مبارزات مردم ایران داشته است.

حزب توده ایران در سراسر حیات ۶۵ ساله خود بر این باور بوده است که به نسبتی که جنبش انقلابی درون یک کشور بسط می یابد، منافع ملی و بین المللی طبقه کارگر، و به تبع آن حزب سیاسی اش، بیش از پیش با هم در می آمیزد و بر این اساس انترناسیونالیسم نیز بیش از پیش با میهن دوستی توأم می گردد. میهن دوستی واقعی جنبه انترناسیونالیستی عمیق دارد و انترناسیونالیسم نیز عمیقاً میهن دوستانه است. به بیان دیگر میان وظائف ملی و وظائف بین المللی حزب ما، همانند همه احزاب کمونیست جهان، پیوند ناگسستنی وجود دارد.

بر این اساس است که حزب توده ایران همواره توانسته است وظائف میهنی خود را به شایستگی با وظائف انترناسیونالیستی خود در هم آمیزد و منطبق سازد. چنین سیاستی همواره ادامه خواهد یافت.

ادامه ۶۵ سال مبارزه برای صلح ...

پایه نبرد جانانه اش علیه فاشیسم، نه دهم سرزمین یونان را در کنترل داشته باشد، آغاز شد. طبل های جنگ سرد با شیپور جنگ واقعی به صدا در آمد. پس از آن امپریالیسم فرانسه نیز که نتوانسته بود در برابر ارتش آلمان مقاومت کند (بخشی از سرمایه داری فرانسه راه همکاری با آلمان را در پیش گرفته بود)، به کمک آمریکا به هند و چین لشکرکشی کرد و این منطقه جهان را متصرف شد و جنگی استعماری تمام عیاری را بر ضد خلق های هند و چین آغاز کرد.

دیری نپایید که تجاوز آمریکا به جمهوری خلق کره آغاز شد. در تمام کشورهای تحت سلطه استعماری سرکوب نهضت های استقلال طلبانه به خاک و خون کشیده شد. از اندونزی تا الجزایر همه جا خلق ها بپا خاستند. زمین زیر پای امپریالیسم به لرزه در آمد.

مبارزه در راه صلح

در چنین شرایطی، و با نگرانی تمامی نیروهای مترقی از توسعه سلاح های هسته ای توسط آمریکا و انگلستان و گسترش خطر یک جنگ اتمی در جهان، بود که جنبش هواداری از صلح پایه گزاری شد. "شورای جهانی دفاع از صلح" مبارزه بر ضد جنگ و تلاش برای حفظ صلح را آغاز کرد. در اندک زمانی جنبش صلح جهانگیر شد و رستاخیزی برپا گشت. در کشور ما نیز جمعیت هواداران صلح "نمایندگی جنبش صلح طلبانه را به عهده گرفت.

حزب توده ایران و تمامی سازمان های دموکراتیک، به ویژه شورای متحده مرکزی، سازمان جوانان و تشکیلات دموکراتیک زنان، فعالیت های گسترده و ثمر بخشی را به پیش بردند. در بحبوحه جنگ کره آمریکایی ها یک فیلم سینمایی سراسر دروغ و خود ستایانه از یکسو و توهین آمیز نسبت به مردم کره از سوی دیگر ساخته بودند که در یکی از سینما های تهران به نمایش گذاشته شد. از همان نخستین شب نمایش فیلم، تظاهرات گسترده ای توسط رفقای سازمان جوانان توده در داخل و خارج سالن نمایش فیلم برپا شد. شدت تظاهرات خشم آگین جوانان تا آن حد بود که نیروهای نظامی (در آنموقع تهران تحت حکومت نظامی بود) نتوانستند بر آن فائق شوند. تظاهرات فقط چند شب ادامه داشت زیرا دولت وقت ناچار شد که از ادامه نمایش فیلم جلوگیری کند.

مبارزات حزب توده ایران در عرصه بین المللی که به موازات و در ارتباط با عرصه داخلی انجام می گرفت، در ارتباط تنگاتنگ و جدائی ناپذیر و با تأثیر متقابل در یکدیگر بود. مبارزه با فاشیسم در زمان جنگ نه تنها سبب آگاهی مردم ایران در باره ماهیت آن شده بود، بلکه خواه نا خواه گروه کثیری از کارگران، جوانان، زنان را به مبارزه آزادی خواهانه و استقلال طلبانه در ایران کشاند.

مبارزه با امپریالیسم آمریکا که نه تنها در ایران به نادرستی ارزیابی می شد، بلکه در سراسر جهان هنوز ماهیتاً ناشناخته مانده بود، توسط سازمان های کارگری و دموکراتیک در تشکل های جهانی منعکس می شد و در اختیار مبارزان سایر کشورها قرار می گرفت. همچنین اطلاعاتی که از طریق فعالیت در این تشکل ها کسب می شد که حاوی نظرات، و تجربیات خلق های سایر کشورها بود، آگاهی زحمتکشان و تمام مردم ایران را بالا می برد. سطح این آگاهی ها در باره مسائل جهانی به آن حدی بود که حتی در دوران دیکتاتوری "آریامهری" همواره خود را بروز می داد. مثلاً در زمان جنگ ویتنام مردم ایران به انحاء مختلف از مبارزات قهرمانانه خلق ویتنام آگاهی می یافتند و با آن اعلام همبستگی می کردند.

در بسیاری از موارد رفقای توده ای در تلاش های جهانی

“نامه مردم” در فستیوال “اومانیته”

رفقای غرفه حزب با رفیق فرانتس ورتس، عضو هیأت سیاسی حزب کمونیست فرانسه و مسئول گروه چپ در پارلمان اروپا

فستیوال امسال از سال های قبل از سه جهت متمایز بود: اولاً افزایش تعداد شرکت کنندگان در این جشن ملی چپ فرانسه. تعداد شرکت کنندگان در جشن امسال ۵۰۰/۰۰۰ نفر بود. غرفه های متعدد و رنگارنگی معرف مبارزه زحمتکشان هر پنج قاره جهان در فستیوال بودند. از ایران علاوه بر “نامه مردم”، غرفه های “کار- اکثریت” و “اتحاد کار” در فستیوال جلب توجه می کرد. مسئولان غرفه “نامه مردم” در جریان فستیوال از غرفه های “کار” و “اتحاد کار” بازدید کردند. ثانیاً تحریک و جنب و جوش شرکت کنندگان از سال های گذشته چشمگیر تر بود. تمام مراکز بحث و گفتگو، سالن های سخنرانی و حتی غرفه های مختلف در مدت جشن مملو از جمعیت بود. شرکت کنندگان مشهور ترین فستیوال اروپا در باره عمده ترین موضوع های روز فرانسه، اروپا و جهان به بحث و گفتگو های جدی و سازنده مبادرت ورزیدند. ثالثاً موضوع تشکیل جبهه واحد و معرفی یک کاندیدای واحد برای این جبهه چپ از مهمترین موضوعات مطرح در فستیوال امسال بود. جلسه کمیته اجرایی حزب کمونیست فرانسه دو روز قبل از جشن تشکیل شد و در رابطه با مسائل کلیدی ای از جمله تشکیل جبهه واحد توده ای و شرکت در انتخابات با یک کاندیدای واحد بحث و مذاقه کرد. در حقیقت تم اصلی جشن در رابطه با این وظیفه تاریخی نیروهای مترقی و دموکرات قرار داشت. تنی چند از رهبران درجه اول و سرشناس حزب سوسیالیست نیز در فستیوال اومانیته شرکت داشتند و هریک از آن ها در یکی از مراکز تجمع و بحث شرکت کردند. لورنت فابوس، یکی از رهبران چپ و ضد نولیبرال حزب سوسیالیست، در جریان فستیوال با رفیق “ماری ژرژ یوفه”، رهبر حزب کمونیست فرانسه، ملاقات داشت. باید یادآوری کرد که در رفراندوم سال پیش در مورد قانون اساسی اتحادیه اروپا حزب سوسیالیست فرانسه عملاً به دو قسمت تقسیم شد. تعدادی از رهبران چپ حزب سوسیالیست، و از جمله فابوس، از دادن رای “آری” در رفراندوم که به تصویب کمیته رهبری حزب سوسیالیست رسیده بود، امتناع کردند و همراه ۵۴ درصد اعضای حزب رای “نه” دادند. آخرین نکته آنکه امسال هم مانند هر سال شرکت جوانان در فستیوال چشمگیر و امیدوار کننده بود. این جالب توجه است که در جریان سه روز فستیوال امسال بیش از ۲۰۰۰ نفر به حزب کمونیست فرانسه پیوستند. فستیوال اومانیته نشان داد که زحمتکشان فرانسه بخوبی پیش منظم و با قدرت قلب جوان و مبارزه جوی چپ فرانسه را می شنود.

* امسال هم مانند سال های گذشته غرفه “نامه مردم” در فستیوال مورد مراجعه صدها هموطن ایرانی بود که با کنجکاوی و علاقه در رابطه با تحلیل های حزب توده ایران در رابطه با تحولات کشور و منطقه می پرسیدند.

* هیئت های نمایندگی احزاب برادر از کشورهای هند، قبرس، الجزایر، بحرین و فرانسه از غرفه بازدید کردند.

* تم محوری فستیوال امسال “روزنامه اومانیته” ضرورت اتحاد تمام نیروهای چپ فرانسه در یک جبهه واحد ضد نولیبرالیسم فرانسه بود.

غرفه “نامه مردم”، ارگان مرکزی حزب توده ایران، در ۷۱ امین فستیوال اومانیته، نشریه روزانه حزب کمونیست فرانسه، چون سال های گذشته به مرکز گردهمایی دوستان و هواداران حزب و ترقی خواهان ایرانی و خارجی تبدیل شده بود. ده ها هوادار حزب با پذیرایی از مراجعه کنندگان به غرفه “نامه مردم” که با پلاکارد بزرگ در رابطه با جشن ۶۵ سالگرد و پرچم حزب توده ایران، پوستر های مختلف، تصاویر رفقای شهید تزئین شده بود، محیط گرم، سالم و دلچسبی را ایجاد کرده بودند. رفقای گرداننده غرفه “نامه مردم” با فعالیت بلاوقفه از مراجعه کنندگان به غرفه با غذاهای سنتی ایرانی پذیرایی می کردند.

کتاب و نشریات منتشره حزب توده ایران، به همراه آخرین تحلیل ها و بیانیته های حزب به زبان های فرانسه و انگلیسی در اختیار مراجعه کنندگان به غرفه قرار می گرفت. در طول جریان فستیوال هیئت نمایندگی کمیته مرکزی حزب توده ایران با هیئت های نمایندگی احزاب برادر از کشورهای مختلف و از جمله فرانسه، هند، الجزایر، پرتغال، فرانسه و سوریه گفتگو های سودمندی داشت. هیئت های نمایندگی احزاب برادر از کشورهای هند، قبرس، الجزایر، بحرین و فرانسه از غرفه “نامه مردم” بازدید کردند و در رابطه با تحولات کشور با رفقای مسئول غرفه تبادل نظر کردند. رفیق فرانتس ورتس، عضو حزب کمونیست فرانسه و رهبر فراکسیون نمایندگان کمونیست و چپ در پارلمان اروپا، با پیام همبستگی با مردم و زحمتکشان میهن و مبارزات حزب توده ایران در غرفه حضور پیدا کرد.

فستیوال در روز شنبه با سخنرانی رفیق “پاتریک لی هیاریک”، سردبیر روزنامه اومانیته رسماً افتتاح شد. در این جلسه که همچنین دبیر کل حزب کمونیست فرانسه و مسئولان این حزب در پارلمان اروپا در آن شرکت داشتند، هیئت های نمایندگی همه سازمان های بین المللی مدعو و از جمله خانم “لیلا شهید”، سفیر دولت خودمختار فلسطین، حضور یافتند. سردبیر اومانیته در سخنرانی همه جانبه خود به تبعات حمله نظامی تجاوزگرانه اسرائیل به نوار غزه و لبنان، به نظامی گری ایالات متحده، و نیز ضرورت تشکیل یک جبهه ائتلافی چپ برای شرکت در انتخابات آتی ریاست جمهوری به منظور شکست دادن کاندیدای اصلی نیروهای راست اشاره کرد. او گفت که “هر روز ۱۵۰۰ میلیارد دلار خرج تولید اسلحه در جهان می شود. با یکصد درصد این مبلغ میتوان آب آشامیدنی برای تمام آن کشورهایی که از این سرویس عمومی بی بهره هستند ایجاد کرد.” “هر روزه یک میلیارد یورو هزینه ادامه اشغال عراق است.” رفیق “لی هیاریک” با نقل قول از یک ژورنالیست نیروهای مترقی جهان را فرا خواند که “بیانید جنگ بر ضد جنگ را سازمان دهیم.” سردبیر اومانیته گفت: “امپریالیست ها مدعی هستند که دموکراسی به ارمغان می آورند. حقیقت آنست که آن ها هر جا می روند جنگ، ویرانی، نفرت را به همراه می آورند.” “در خاورمیانه مسئله آن ها دست یابی به نفت است و مستقر کردن کارخانه های اسلحه سازی شان.”

طرح مساله و فشرده مطلب

فرا رسیدن سال روز خجسته تشکیل حزب توده ایران فرصت مناسبی است، تا به ارزیابی گوشه‌های مختلفی از فعالیت عظیم و وسیع حزب توده ایران در میان مردم پرداخته شود. یکی از زمینه‌های اصلی مبارزه حزب ما را می‌توان در تلاش برای همبستگی و ایجاد اتحادها و تشکیل جبهه‌های وسیع از نیروها و احزاب سیاسی مشاهده کرد. کارنامه شصت و پنج ساله حزب توده ایران در این مسیر خود گویای حقیقتی است که نشان می‌دهد، حزب ما همواره به دور از انحصارطلبی و فرقه‌گرایی خواهان تشکیل اتحادها برای تحقق شعارهای مشترک و واحد بوده است. حزب توده ایران در فراز و نشیب‌های تاریخ شش دهه گذشته میهن ما همیشه مبتکر و طرح‌کننده شعار اتحاد و تلاش در جهت تحقق یافتن اتحادهای بزرگ بوده است.

موضوع شعار جبهه واحد و طرح سیاست اصولی اتحادها برای حزب ما همواره ناشی از این ضرورت بوده است، که برای اجرای تحولات بنیادین و اجرای شعار محوری جنبش مردمی که به باور ما در بیان شعار "استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی" تبلور پیدا می‌کند، طبقات و قشرهای گوناگون اجتماعی و بالطبع نمایندگان سیاسی آن‌ها دخیل هستند. بنابراین باید با جمع‌آوری حداکثر نیرو و بسیج نیروهای مردمی کوشش کرد به این تحولات دست یافت و زمینه را برای اجرای خواسته‌های ملی و دموکراتیک فراهم کرد. حزب ما در طی شصت و پنج سال گذشته همواره بر این نکته تأکید کرده است که پراکندگی و تفرقه آن‌هم در مبارزه ای نابرابر با دشمنان و ارتجاع به‌مثابه چشم‌سفندبار جنبش عمل کرده است. البته شکی نیست که دشمنان مردم و به ویژه امپریالیسم با صرف هزینه‌های هنگفت در میهن ما در پاشاندن تخم نفاق و ایجاد پراکندگی بین نیروهای مترقی و آزادی‌خواه نقش مهمی بازی کرده‌اند. این پراکندگی و تفرقه همیشه به نفع آن‌ها بوده است، با نگاهی به تاریخ معاصر ایران این امر به‌وضوح مشاهده می‌شود. و آن را می‌توان در ادامه سطره حکومت‌های دیکتاتوری دید.

پیشینه سیاست اصولی طرح شعار اتحادها از جانب حزب توده ایران

همان‌گونه که اشاره شد، حزب توده ایران اولین نیروی سیاسی میهن است که از بدو تشکیل خود، موضوع اتحاد نیروهای سیاسی را مطرح کرده و اینک شصت و پنج سال است که پی‌گیرانه در این راه می‌کوشد. ما این خواسته را نه تنها اصولی و یک ضرورت تاریخی می‌دانیم، بلکه آن را در طول تاریخ مبارزاتی خود یک وظیفه ملی و میهنی به‌شمار آورده ایم. برداشت و ارزیابی ما از سیر رویدادهای اجتماعی بر این پایه علمی استوار است که جامعه ما یک جامعه طبقاتی است و لذا علاوه بر حزب توده ایران، احزاب، سازمان‌ها، نیروها و گرایش‌های گوناگون دیگری که هر کدام بخشی از نیروهای اجتماعی را نمایندگی می‌کنند، وجود دارند. حزب ما مبارزه علیه استبداد و دیکتاتوری را حق انحصاری خود نمی‌داند، ما بر این اعتقاد هستیم که در این پیکار نیروهای دیگری نیز سهیم هستند که با توجه به ماهیت طبقاتی، درجه شناخت و دیدگاه‌های خود، متناسب با توانایی و ظرفیت خود، گام برمی‌دارند. از آن‌جا که به حقوق دموکراتیک پایبند هستیم، به اصل آزادی بیان و عقیده باورمندیم و تعدد احزاب را یکی از الزامات دموکراسی می‌دانیم. ما نه تنها برای تأمین آزادی فعالیت حزب خود مبارزه می‌کنیم بلکه خواهان آزادی فعالیت همه احزاب اجتماعی هستیم. حزب توده ایران بر این باور است که تقسیم جامعه و مردم به "خودی و غیر خودی" نه تنها صحیح نیست بلکه از تفکری ارتجاعی و ضد مردمی آب می‌خورد. این تقسیم بندی انحصار طلبانه و فرقه‌گرایانه مردم را حاکم سرنوشت خود نمی‌داند و تنها قصد دارد با زدوبند و جناح‌بازی به تأمین منافع گروهی خود دست پیدا کند. بنابراین همان‌گونه که تجربه سال‌های اخیر به‌ویژه از زمان دوم خرداد ۱۳۷۶ بدین سو نشان داد، نمی‌توان بدون دخالت دادن مردم در تعیین سرنوشت خویش و بدون سازمان دهی و بسیج مردم، حول شعارهای مشخص، به موفقیت و پیروزی دست یافت.

تجربه تاریخی حزب ما در زمینه تشکیل جبهه‌های واحد و اتحادهای سیاسی

"اتحاد تنها راه پیروزی است!"

شصت و پنج سال تلاش پیگیر در راه اتحاد نیروهای مردمی و

احزاب آزادی‌خواه

طرح و بیان شعار اتحاد نیروها از جانب حزب توده ایران به‌خصوص در مقاطع تاریخی و سرنوشت‌ساز میهن ما از همان روز تاسیس برای بنیادگذاران حزب ما اهمیت داشته است. درست به همین خاطر است که در یکی از قدیمی‌ترین اسناد حزب توده ایران، با زبانی ساده و عامه فهم، چنین می‌خوانیم: "هرکس در این سرزمین طرفدار آزادی فکر و دارای عقیده بوده که به مملکت و سعادت اهالی آن خدمت کند، برای تخفیف رنج بدبختان قدم بردارد و برای زیر دستان در اجتماع همان حقوقی را که قانون به آن اعطا کرده است بشناسد، خدمتگزار را در هر لباسی هست تقدیر کند و جنایتکار را در هر مقامی که هست از خود براند و به دست عدالت بسپارد، ما او را از خود می‌دانیم..." (روزنامه "سیاست" اولین ارگان حزب، شماره اول، ۴ اسفند ماه ۱۳۳۰)

در روز ۱۷ مهرماه ۱۳۳۱ نخستین گردهمایی و اجلاس بزرگ حزبی تشکیل شد، که به کنفرانس ایالتی تهران مشهور است. در این کنفرانس اولین برنامه حزب به تصویب رسید که در آن شعار اتحاد و دعوت حزب توده ایران برای مبارزه واحد علیه استعمار قید شده بود: "کارگران، دهقانان، روشنفکران، پیشه‌وران متحد شوید. بر علیه هرگونه استعمار کشور مبارزه کنید..." مدت کوتاهی بعد بالاخره تلاش‌های حزب نتیجه داد و نخستین اتحاد نیروها و شخصیت‌ها تحت نام "جبهه آزادی" در سال ۱۳۳۳ شکل گرفت. جبهه آزادی، اتحادی بود که در آن نه تنها نمایندگان گروه‌ها و دسته‌های مترقی آن زمان حضور داشتند، بلکه نویسندگان و مدیران مطبوعات ترقی‌خواه نیز در آن گردهم آمده بودند. ائتلاف جبهه آزادی، دارای یک رهبری دموکراتیک بود که "شورای عالی" نامیده می‌شد و در بهمن ماه همان سال برنامه مشترک خود را انتشار داد. اصول مهم جبهه آزادی عبارت بود از: ۱- مبارزه شدید برای برقراری حکومت ملی بر اساس قانون اساسی و رژیم دموکراسی. ۲- مراقبت در حفظ استقلال سیاسی و اقتصادی و تمامیت خاکی ایران و مبارزه قطعی علیه هرگونه سیاست استعماری. ۳- مبارزه برای تأمین عدالت اجتماعی به منظور بهبود زندگی عموم مردم و... دامنه فعالیت جبهه آزادی به دیگر شهرهای ایران نیز رسید و اولین جمعیتی بود که با شعارهای مشترک و واحد دست به مبارزه علیه ارتجاع داخلی و استعمار زد. با نگاهی به محتوای برنامه مبارزاتی جبهه آزادی و مقایسه آن با برنامه و شعارهای حزب در آن زمان، به خوبی می‌توان اثر مہر پیکار و ابتکارهای حزب توده ایران در این جبهه ائتلافی مشاهده کرد. از دیگر اقدامات حزب توده ایران برای اتحاد عمل میان نیروهای سیاسی مختلف باید به "جبهه مولف‌ه احزاب آزادی‌خواه" که در خرداد ماه سال ۱۳۳۵ حزب توده ایران با انتشار دعوت‌نامه پیش‌نهاد آن را مطرح کرده بود، انگشت گذاشت. در این دعوت‌نامه ضمن اشاره به شرایط فلاکت باری که مردم ایران و به‌ویژه کارگران و زحمت‌کشان در آن به سر می‌برند، و هم‌چنین وجود خطر تهدید استقلال ملی آمده بود: "در مقابل چنین اوضاعی که حیات سیاسی و استقلال واقعی میهن ما را تهدید می‌ند، وظیفه هر ایرانی باشرف و میهن‌پرست، هر حزب و جمعیت آزادی‌خواه این است که بدون توجه به مسائل طبقاتی، مناقشات حزبی و سیاسی برای نجات ایران عزیز از هیچ‌گونه فداکاری مضایقه نکند و زمینه یک اتحاد وسیع نیرومند از کلیه ملیون و میهن‌پرستان حقیقی را فراهم نماید." اولین حزبی که به این دعوت حزب توده ایران پاسخ مثبت داد، حزب ایران بود. رفته رفته احزاب دیگر به جبهه مولف‌ه احزاب آزادی‌خواه پیوستند و این ائتلاف واحد را که بر سر موارد مشخصی تشکیل شده بود، تقویت کردند. در جریان اوج جنبش‌ها دموکراتیک در نقاط مختلف ایران از جمله در آذربایجان و کردستان و پیوستن دو حزب ملی به جبهه مولف‌ه احزاب آزادی‌خواه، نقش این جبهه واحد و پیکارهای مشترک آن اوج و جان تازه‌ای گرفت. از دیگر احزاب عضو این ائتلاف بزرگ می‌توان از این نیروها نام برد: حزب آزادی، حزب سوسیالیست، حزب جنگل، جمعیت مختلط ملی (که سازمانی بود با پایگاه دهقانی). متأسفانه حیات این ائتلاف دیری نپایید و درحالی که طی این مدت با دسیسه‌های متعدد ارتجاع و کارزار تبلیغاتی استعمار روبرو بود. در آذرماه ۱۳۳۵ در کنار سرکوب جنبش‌های ملی در آذربایجان و کردستان توسط ارتجاع نیروهای ملی و دموکراتیک نیز مورد حمله قرار گرفتند. به دنبال این حوادث و سرکوب شدید احزاب شرکت کننده در جبهه مولف احزاب آزادی‌خواه، و متفرق شدن آن‌ها این جبهه عملاً از هم پاشید. با این حال متعاقب سرکوب نهضت، شکست و افت جنبش زمان زیادی به درازا نکشید، و احزاب و گروه‌های سیاسی از جمله حزب توده ایران مجدداً فعالیت شدید سیاسی خود را از سر گرفتند. در این مقطع که ارتجاع قصد داشت تحت حمایت استعمار، پایه‌های دیکتاتوری خود را محکم کرده و می‌خواست همه آزادی‌های نسبی دموکراتیک به‌دست آمده پس از شهرپور بیست را باز پس گیرد، رنگ خطر برای همه نیروهای دمکرات و مترقی به‌صدا درآمد و ضرورت مبارزه مشترک برای مقابله با این اقدامات به شعار روز بدل شد. در این میان علاوه بر احزاب و گروه‌ها، مطبوعات مستقل و آزادی‌خواه نیز زیر فشار هیئت حاکمه قرار داشت. حزب توده ایران که از این خطر آگاه بود با طرح شعار "همه با هم برای دفاع از مشروطیت و قانون اساسی" همه نیروها و شخصیت‌ها و مدیران مطبوعات مستقل و مبارزه را به گردهم فرا خواند. این فراخوان مورد استقبال بی‌نظیر همه نیروهایی قرار گرفت که در گذشته نه چندان

ادامه ۶۵ سال تلاش پیگیر در راه ...

دور استبداد سیاه رضا خانی را تجربه کرده بودند. چنین بود که پایه‌های تشکیل "جبهه مطبوعات ضد دیکتاتوری" ریخته شد. در این جبهه، نزدیک به پنجاه روزنامه و نشریه عضویت داشتند و همه توان تبلیغاتی خود را در راه مبارزه با دیکتاتوری و ارتجاع به کار می‌بستند. "جبهه مطبوعات ضد دیکتاتوری" در یک بیانیه مطبوعاتی، با اشاره به دوره‌های دیکتاتوری در گذشته، هدف از تأسیس خود را چنین اعلام کرده بود: "ما امضاء کنندگان - ارباب چراید و سردبیران روزنامه‌ها - با حفظ عقید و مسالک متفاوت خویش به منظور جلوگیری از دیکتاتوری، یک جبهه مطبوعاتی به نام "جبهه مطبوعات ضد دیکتاتوری" به وجود آورده‌ایم... ما اینک بنابر وظیفه نامه‌نگاری خویش به ملت ایران اعلام خطر می‌کنیم که دشمنان ایران برای دیکتاتوری جدید زمینه‌چینی می‌کنند و اگر رشد ملت ایران و هشیاری و بیداری آزادیخواهان نباشد زود است که ظلمت و حشت‌زای خودکامی ایران را فراگیرد..."

هم چنین در ارتباط با پیکار حزب توده ایران، برای تشکیل ائتلاف‌ها و جبهه‌های سیاسی متشکل از احزاب، گروه‌ها و شخصیت‌ها، باید به فعالیت عظیم حزب توده ایران در پیکار طبقاتی و ایجاد تشکلهای مستقل کارگران و دهقانان نیز، هر چند کوتاه اشاره کرد. مبارزه حزب ما در این عرصه هم در تاریخ معاصر، جایگاه بی‌سابقه و درخشانی دارد. حزب توده ایران پایه پای هم‌کاری و اتحاد عمل با دیگر نیروهای سیاسی، سازمان‌دهی و آگاهی بخشی در میان طبقات و اقشار مختلف را سر لوحه فعالیت‌های خود قرار داد. در این میان فعالیت در میان کارگران و دهقانان از اهمیت فراوانی برخوردار بود. ثمره این فعالیت‌های آگاهی بخش تشکیل دو تشکل بزرگ یکی کارگری و دیگری دهقانی در سراسر ایران بود، که جا دارد به دلیل اهمیت آن‌ها در مبارزات بعدی جنبش مردم ایران، هر چند به اختصار هم که شده بدان‌ها اشاره شود. حزب توده ایران به‌مثابه یک حزب چپ و جانبدار در جامعه از همان بدو تأسیس توجه جدی خود را به طبقه کارگر معطوف داشت. حزب با تمام نیرو به فعالیت در میان کارگران پرداخت و در این زمینه ابتکار عمل را به‌دست گرفت. در فاصله کوتاهی در مناطق بزرگ کارگری کشور اتحادیه‌های کارگری تشکیل گردید، با هدایت و رهبری حزب توده ایران، اتحادیه‌های مختلف کارگری با وحدت خود سازمان‌سنفی واحدی را ایجاد کردند. نام این سازمان سنفی "شورای متحده مرکزی کارگران و زحمت‌کشان ایران" بود که در اردیبهشت ۱۳۲۳ با به حیات گذاشت و پس از چندی هزاران کارگران میهن را به زیر پرچم خود گرد آورده و مبارزه مشترک آن‌ها را سازمان‌دهی می‌کرد. برای نشان دادن اهمیت نقش شورای متحده مرکزی کارگران و زحمت‌کشان ایران، کافی است که فقط اشاره شود، که هنوز یک‌سال از تشکیل آن نگذشته بود که ۱۸۰ هزار کارگر به عضویت آن درآمدند. سه سال بعد، نمود و پنج درصد از کارگران در سراسر ایران در پوشش شورای متحده مرکزی قرار داشتند. این امر یک واقعه بسیار بزرگ در تاریخ جنبش کارگری ما محسوب می‌شود. به‌گونه‌ای که هنوز پس از گذشت ده‌ها سال دست‌آوردهای شورای متحده و رهبران سندیکالیست آن در خاطره تاریخی مبارزات کارگران زنده است. در کنار این تشکل واحد کارگری باید به ایجاد اتحادیه دهقانی به ابتکار حزب توده ایران اشاره کرد که در مرداد ماه ۱۳۲۳ در اقصی نقاط میهن ما شکل گرفت. اتحادیه دهقانی اولین و یگانه‌ترین سازمان سراسری دهقانان ایران محسوب می‌شود. در فاصله کوتاهی هزاران دهقان به عضویت این اتحادیه درآمدند. دست‌آوردهای این اتحادیه برای جنبش دهقانی پر اهمیت بود. از این جمله است: طرح شعار اصلاحات ارضی آن‌هم در دوره‌ای که نظام ارباب و رعیتی حاصلی جز فلاکت برای توده‌های محروم دهقان و خانواده‌های آنان نداشت. اجرای نسبی اصلاحات ارضی در برخی مناطق که در سایه مبارزه دهقانان تحت هدایت اتحادیه دهقانی صورت پذیرفت. هم‌چنین نبرد علیه بیگاری و حذف سیورسات و تخفیف پانزده درصدی بهره مالکانه و غیره. این برای نخستین بار بود که توده‌های دهقانی در صف واحدی با اتحاد و مبارزه خود، سرنوشت خود را رقم می‌زدند.

این نمونه‌های تاریخی از اتحاد عمل که از همان سال‌های نخست دهه بیست شروع شد و تا سال ۱۳۲۷ یعنی واقعه سوء قصد به شاه و توطئه سرکوب حزب ادامه داشت، به‌خوبی نشان دهنده سیاست اصولی و پی‌گیرانه حزب توده ایران در راه وحدت عمل و مبارزه مشترک بین نیروها و احزاب با دیدگاه‌های متفاوت ولی با شعارهای مشترک و خواسته‌های واحد است. باید به این نمونه‌های تاریخی که ما در این‌جا به قصد یادآوری و بزرگداشت شصت و پنجمین سالگرد حزب به اختصار یادآوری کردیم، به تلاش‌های حزب در سال‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد و سیطره دیکتاتوری، در جهت اتحاد نیروها تا آستانه انقلاب بهمن ۱۳۵۷ اشاره کرد. در سال ۱۳۵۴ حزب ما با بررسی و تحلیل علمی جامعه شعار "سرنگون باد رژیم استبدادی شاه" را مطرح کرد و هدف همه نیروهای میهن‌پرست و آزادی‌خواه را دستیابی و استقرار "جمهوری ملی و دموکراتیک" بیان کرد. حزب شرط موفقیت در مبارزه علیه استبداد شاهی و استقرار جمهوری ملی - دموکراتیک را در گرو تشکیل جبهه واحدی از همه نیروهای دموکراتیک تشخیص داده بود. پیش‌نهاد مشخص خود حزب نیز که در برنامه جدید آن تصریح شده بود، ایجاد "جبهه ضد دیکتاتوری" بود. بعد از پیروزی انقلاب نیز مبارزه حزب ما برای تشکیل جبهه واحد با برنامه‌ها و شعارهای مشخص تحت نام "جبهه واحد مردم" و بعدها "کوشش برای تشکیل "جبهه متحد خلق" ادامه داشته است. تجربه ده‌ها ساله حزب ما در امر مبارزه مشترک نیروها در یک جبهه واحد دارای فراز و نشیب‌هایی بوده است. ما در این راه هم شاهد موفقیت‌های بزرگ و هم شکست‌هایی را از سر گذرانده‌ایم. شکی نیست که یکی از عوامل اصلی این‌گونه شکست‌ها وجود دیرسال استبداد و ارتجاع در میهن ما بوده است. ارتجاع و امپریالیسم گاه توانسته‌اند با استفاده از کاربرد همه اشکال از جنگ روانی - تبلیغاتی گرفته تا سرکوب خونین، به نفاق و پراکندگی نیروها ادامه دهند. با این حال آن درس تاریخی که باید از تجارب گذشته گرفته شود، این است که آن‌زمان که همه نیروهای مردمی و پیشرو به مبارزه در جبهه واحدی روی آورده‌اند، مردم و میهن ما شاهد پیروزی‌های بزرگی بوده‌اند.

طرح‌ها و ابتکارات حزب توده ایران درباره اتحادها در سال‌های اخیر

در طی سال‌های گذشته نیز که مردم میهن ما از ستم ناشی از ادامه حیات رژیم ارتجاعی "ولایت فقیه" رنج می‌برند. طرح‌ها و پیشنهادهای گوناگونی از سوی احزاب و سازمان‌ها مختلف برای غلبه کردن از بحران موجود ارایه شده است. برخی از این طرح‌ها و دیدگاه‌ها حتا در صحنه عمل نیز تجربه شده‌اند. حزب توده ایران نیز کوشش کرده است تا به سهم خود در این بحث‌ها حضور داشته و نقطه‌نظرات خود را در چهار چوب طرح‌های مشخصی در اختیار افکار عمومی قرار دهد. در این زمینه علاوه بر فعالیت دائمی حزب در مطبوعات و ارگان‌های انتشاراتی، حزب توده ایران از بعد از کنگره سوم پیرامون سیاست اتحادها دست به انتشار طرح‌ها و برنامه‌های مختلفی زده است. در این مورد می‌توان به انتشار منشور آزادی و هم‌چنین پیش‌نهاد حزب برای تشکیل جبهه واحد ضد دیکتاتوری و تصویب آن در برنامه راهنمای حزب در کنگره‌های گذشته مورد تأکید قرار داد.

برای نمونه در برنامه مصوب کنگره پنجم حزب که در مهرماه ۱۳۸۲ برگزار شد، چنین آمده است: "حزب توده ایران مدت‌هاست که برای برچیدن بساط استبداد قرون‌وسطایی و برقراری آزادی‌های دموکراتیک بر ضرورت وحدت و همکاری و همیاری نیروهای مترقی و آزادی‌خواه کشور، برای ایجاد یک جبهه واحد در برابر استبداد یا فشاری کرده است. چنین جبهه‌ای از نظر طبقاتی، می‌باید دربرگیرنده نمایندگان کارگران، زحمت‌کشان شهر و روستا، خرده‌بورژوازی، اقشار میانی و سرمایه‌داری ملی ایران، باشد. از آن‌جایی که نخستین و مهم‌ترین وظیفه چنین جبهه‌ای، برچیدن بساط حاکمیت رژیم استبدادی است، مهم‌ترین خصلت آن نیز، ضد دیکتاتوری بودن آن است. حزب توده ایران برنامه مورد نظر خود را برای تشکیل جبهه واحد می‌گذارد." پیش‌نهادهای مشخص حزب در این زمینه در دو بخش زیر عنوانین: ترکیب و ساختار جبهه و برنامه و اهداف جبهه به تفصیل در برنامه حزب آمده است. این طرح تا کنون چراغ راهنمای ارگان‌های تبلیغاتی حزب در عرصه سیاست اتحادها بوده و هست. ما همواره تأکید کرده‌ایم که از دیدگاه ما: جبهه واحد ضد دیکتاتوری، شامل همه احزاب، سازمان‌ها، نیروها و شخصیت‌های مترقی و آزادی‌خواه کشور می‌گردد که در راه برچیدن بساط استبداد رژیم ولایت فقیه مبارزه می‌کنند و هدفشان استقرار آزادی، استقلال، صلح و عدالت اجتماعی است. جبهه واحد ضد دیکتاتوری به باور ما همان ستاد مشترک توده‌های مردم برای مبارزه با استبداد و دیکتاتوری حاکم است.

این درک و دیدگاه حزب ما طبعاً با اقدامات فردی و هیجانی که در طی سالیان اخیر موج‌وار و پست‌سرهم با نام‌های مختلفی آمده و رفته‌اند تفاوت جدی دارد. ما از ایجاد جبهه واحد از نیروها و احزاب به عنوان نمایندگان طبقات و اقشار اجتماعی درک دیگری داریم و آن را جمع امضاءهای فردی نمی‌دانیم حتی تجربه اصلاح‌طلبان در ده سال گذشته که در واقع گاه مواضع کلیدی در دولت و مجلس را نیز در دست داشتند، به‌وضوح نشان داد که تنها آن جبهه‌ای که با معیارهای دموکراتیک و با شرکت نیروهای مختلف - بدون طرح خودی و غیرخودی - تشکیل شده باشد و تکیه آن بر نیروی مردمی باشد، می‌تواند به موفقیت دست پیدا کند. پایان کار اصلاح‌طلبان حکومتی و عقب‌راندن آن‌ها از دولت و مجلس توسط نیروهای تمامیت‌خواه به باور ما دارای پیام مشخصی و درس‌آموز است. بنابر این ایجاد و پیشبرد یک اتحاد وسیع و تشکیل جبهه واحد نمی‌تواند حاصل ابتکارات فردی و طرح‌های نمایشی باشد. این جبهه باید بر اساس اعتماد متقابل در پای میز مذاکره و توافق میان نیروهای سیاسی جامعه باشد. ما در این موارد نظرات خود را همواره بیان کرده‌ایم.

البته در این میان جای بسی خوش‌بختی است که واقعیت‌های جامعه موضوع همکاری و همیاری و ضرورت اتحاد نیروها را به موضوع روز تبدیل کرده است. خوش‌بختانه همه نیروهای

غرفه حزب در جشن صدای خلق در اتریش

جشن "صدای خلق"، جشن بزرگ حزب کمونیست اتریش، که در دو روز و در هوای آزاد برگزار می‌گردد، امسال شاهد بازدید کنندگان بسیاری بود. این جشن که امسال مصادف با شصتمین سال برگزاری آن بود، در روزهای شنبه و یکشنبه ۲ و ۳ سپتامبر امسال برگزار شد. در این دو روز دهها هزار نفر در این جشن بزرگ، در شهر وین، شرکت کردند. در طی این دو روز در کنار برنامه‌های فرهنگی - هنری، ورزشی و تفریحی، بویژه بعثت نزدیکی انتخابات نمایندگان مجلس قانونگذاری اتریش و تعیین دولت جدید، برنامه‌های سیاسی مختلفی در جریان بود. مرکز ثقل برنامه‌های سیاسی تدارک دیده شده از سوی حزب کمونیست اتریش نیز از همین رو تبلیغات این حزب در رابطه با انتخابات مجلس بود، که قرار است در روز اول اکتبر برگزار گردد. متأسفانه حزب کمونیست اتریش از سال ۱۹۵۹ تا کنون نتوانسته است نماینده‌ای راهی پارلمان اتریش کند. هر چند که در سالهای اخیر و در انتخابات شهرداری‌ها و استانداری‌ها این کشور تعداد آرای این حزب افزایش چشمگیری داشته است. هواداران حزب توده ایران در اتریش امسال نیز همانند همیشه با برپایی "غرفه" نامه مردم در "دهکده همبستگی" در این جشن بزرگ شرکت کردند. شرکت هواداران حزب برای اولین بار در جشن صدای خلق به دهها سال پیش از این بر می‌گردد. رفقای توده‌ای در خلال این دو روز با برپایی میز کتاب و اطلاعات و پخش صداها اعلامیه بزبان فارسی و آلمانی بازدیدکنندگان ایرانی و اتریشی از غرفه حزب را در جریان آخرین تحولات ایران و جهان قرار دادند و علاقمندان را با دیدگاه حزب ما در قبال این رویدادها آشنا ساختند. چادر حزب ما امسال نیز محلی برای برخورد عقاید مختلف سیاسی هموطنان مان بود.

شرکت حزب توده ایران در جشنواره کمونیست در دانمارک

در روزهای شنبه ۱۹ و یکشنبه ۲۰ آگوست سال جاری میلادی، مطابق برنامه هر ساله، جشنواره کمونیست، نشریه ارگان مرکزی حزب کمونیست در دانمارک در شهر کپنهاگ برگزار شد. در جشنواره امسال با توجه به اوضاع منطقه خاورمیانه و برنامه‌های مداخله جویانه امپریالیسم، بخش مهمی به مساله صلح و ضرورت سازماندهی یک جنبش فعال ضد جنگ اختصاص داشت. در غرفه‌های متعدد جشنواره بیش از همه مخالفت با جنگ، همبستگی با کوبای سوسیالیستی و مبارزه بر ضد اتحادیه اروپا جلب نظر می‌کرد. غرفه حزب توده ایران نیز از جمله غرفه‌هایی بود که در آن بازدیدکنندگان از نزدیک با مواضع حزب ما در رابطه با مبارزات مردم ایران بر ضد رژیم ولایت فقیه، مخالفت با برنامه‌های امپریالیسم برای دخالت در ایران و منطقه آشنا می‌شدند. نشریات و کتب حزب، اعلامیه‌ها و بیانیه‌های کمیته مرکزی و متن بیانیه ۶۲ حزب کمونیستی و کارگری در محکومیت حمله اسرائیل به لبنان در غرفه حزب توزیع می‌شد. در نخستین روز جشنواره رفیق بتی فرونزبیارگ کارسون رهبر حزب کمونیست در دانمارک در غرفه حزب توده ایران حضور یافت و ضمن ابراز خرسندی از شرکت حزب در جشنواره کمونیست، همبستگی کمونیستهای دانمارک با مبارزات مردم ایران در راه نیل به آزادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی بویژه مبارزه کارگران ایران در راه تامین حقوق خود، مبارزه زنان ایران و نیز مبارزه برای آزادی زندانیان سیاسی را اعلام کرد واز مبارزات حزب توده ایران در راه اتحاد همه نیروهای میهن پرست ایرانی تجلیل نمود! یکی از نکات جالب جشنواره امسال، حضور پررنگ گروه‌های هنری جوانان بود که، همگی آنان در سالیان اخیر، در اثر سیاست صرفه جویی و اصلاحات اقتصادی با مشکلات فراوان روبرو شده‌اند. گروه‌های موسیقی جوانان با اجرای ترانه‌هایی با مضامین، صلح، برابری اجتماعی و مخالفت با نژادپرستی شور و طراوت به فضای جشنواره بخشیده بودند.

بعلاوه کمونیستهای دانمارک طی دو روز جشنواره با تدارکات وسیع، کارزار تبلیغاتی چشمگیری را بر ضد سیاستهای دولت دست راستی سازمان دادند که از جمله در آنها خواست فراخواندن واحدهای نظامی دانمارک از عراق و عدم همکاری دولت دانمارک با آمریکا در زمینه‌های نظامی به شکل برجسته نمایان بود! در این کارزار، مخالفت با همکاری نظامی دانمارک با آمریکا بخشی از برنامه نیروهای دموکرات، مترقی و صلح طلب بر ضد دولت دست راستی حزب لیبرال قلمداد می‌گردید.

ادامه ۶۵ سال تلاش پیگیر در راه ...

جدی و مسئول میهن ما دارای نظرات معینی هرچند گاه متفاوت از هم هستند. به اعتقاد ما مهم همانا احساس ضرورت و نیاز است. این اولین قدم در راه برطرف کردن پراکندگی و کوشش برای پیدا کردن طرق و راه‌های گفت‌وگو و مذاکره است.

نتیجه: اتحاد، تنها ضامن پیروزی است

موضوع اتحاد نیروهای آزادی‌خواه و مترقی هم اکنون به یکی از مهم‌ترین ضرورت‌های مبارزه مردم میهن ما تبدیل شده است. طرح این شعار و خواسته اصولی به‌خصوص پس از شکست اصلاح‌طلبان و ناکام ماندن وعده‌های آنان از اهمیت بیشتری برخوردار شده است. اکنون همه نیروها، احزاب و سازمان‌های میهن‌دوست و ترقی‌خواه بر این اعتقاد هستند که تنها در سایه مبارزه مشترک و همگامی است که می‌توان به مصاف ارتجاع رفته و آن را به عقب نشینی وا داشت. به همین خاطر حزب توده ایران در آخرین نشست وسیع خود یعنی کنگره پنجم با انتشار پیامی خطاب به احزاب و سازمان‌های ملی و آزادی‌خواه کشور، اعلام کرد: "حزب ما پراکندگی در صفوف نیروهای آزادی‌خواه و عدم همکاری در طیف وسیع نیروهای مخالف رژیم ولایت فقیه را یکی از عمده‌ترین نارسایی‌های جنبش می‌داند که متأسفانه هم‌چنان ادامه دارد... حزب توده ایران بر این باور است که، مشکل تاریخی عدم اتحاد، همکاری و تبادل نظر نیروهای سیاسی موجب آن شده است که هر تحول مثبتی در اوضاع سیاسی کشور نهایتاً نافرجام بماند. تاریخ معاصر میهن‌ما، از انقلاب مشروطه تا به امروز گواه این واقعیت است که جنبش‌های مردمی عمدتاً به دلیل تفرقه نیروهای سیاسی، در پی استقرار مجدد دیکتاتوری و ریختن خون آزادی‌خواهان به ناکامی انجامیده است."

در نتیجه برای پاسخ به این نیاز، باید با کنار گذاشتن هر نوع پیش‌داوری و گروه‌گرایی فرقه‌گرایانه به نیاز جامعه میهنی بر ایجاد یک اتحاد وسیع حول عمده‌ترین شعارهای و خواسته‌های عمومی پاسخ مثبت داد. این یک نیاز تاریخی و یک وظیفه تأخیر ناپذیر ملی است. باید همه میهن‌پرستان و آزادی‌خواهان ایران هرچه زودتر به این مهم دست بزنند. حزب توده ایران آمادگی خود را در این زمینه اعلام کرده و حاضر است در این باره به تبادل نظر و گفت‌وگو بپردازد. این گفت‌وگوها باید بدون پیش‌شرط و پیش‌دواری و تحمیل نظر و تنها برپایه توافق‌های دو جانبه یا چند جانبه باشد. حزب ما به موقع خود با انتشار طرح جبهه واحد ضد دیکتاتوری پیش‌نهادهای مشخص خود را از دیدگاه خود بیان کرده است. ما آماده شنیدن نظرات و پیشنهادات سایر نیروها و احزاب و سازمان‌های سیاسی دیگر هستیم. تنها معیار ما در این رابطه همانا منافع و خواسته‌های مردم و میهن است. خواسته‌ها و منافع که به باور ما در شعار عام استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی بروز پیدا کرده است.

***

منابع و ماخذها:

مجموعه اسناد پنجمین کنگره حزب توده ایران "کنگره ارانی". مهرماه ۱۳۸۲
اسناد و دیدگاه‌ها: حزب توده ایران از آغاز پیدایی تا انقلاب بهمن ۱۳۵۷
برنامه مصوب پلنوم پانزدهم حزب توده ایران. ۱۳۵۴
اسناد کنگره چهارم حزب توده ایران.
"سیاست" روزنامه بومیه ارگان حزب توده ایران در سال ۱۳۳۰
شماره‌های مختلف مجله "دنیا" ارگان تئوریک-سیاسی حزب توده ایران.

کارزار بین المللی حزب توده ایران در دفاع از صلح و دموکراسی در ایران

حزب کمونیست در دانمارک
حزب کمونیست های ایتالیا
حزب کمونیست لوکزامبورگ
حزب کمونیست های مکزیک
حزب کمونیست خلق های اسپانیا
حزب توده ایران

می کنیم و حمایت خود از همه کوشش ها برای ارتقاء صلح و خلع سلاح واقعی در خاورمیانه اعلام می کنیم.

احزاب امضاء کننده:

آکل - قبرس
حزب کمونیست آلمان
حزب کمونیست ایالات متحده آمریکا
حزب کمونیست اسپانیا
حزب کمونیست اسرائیل
حزب دموکراسی و سوسیالیسم الجزایر
حزب کمونیست ایرلند
جبهه آزادی بخش خلق بحرین
حزب کمونیست بریتانیا
حزب کمونیست بلژیک
حزب کمونیست بنگلادش
حزب کمونیست بوهیمیا و موراویا (جمهوری چک)

تهدید جنگ و درگیری خاورمیانه را دربر گرفته است. ایالات متحده، اتحادیه اروپا و متحدین ناتوی آنان از جنگ و فشار نظامی به مثابه ابزار اصلی برای به زانو در آوردن و به تسلیم کشیدن مخالفان شان استفاده می کنند. اختلاف نظر بین دولت ایالات متحده و رژیم ایران بر سر مسئله صنایع هسته ای ایران اساساً به پرده استتاری برای بدتر شدن شدید اوضاع آزادی های سیاسی و حقوق بشر در ایران بدل شده اند.

ما در ماه های اخیر شاهد این بوده ایم که به موازات خصمانه تر شدن لحن اظهارات ایالات متحده در مورد ایران، نقض حقوق بشر و تضيیقات در این باره در ایران تشدید شده است. جنبش سندیکایی مورد حمله قرار گرفته است و تعدادی از مطبوعات مستقل تعطیل شده اند، به منظور به خاموش کردن صدای جنبش دانشجویی به آن حمله شده است، و روشنفکران و شخصیت های برجسته بازداشت شده اند.

ما احزاب و سازمان های امضاء کننده تهدیدات ایالات متحده بر علیه ایران را محکوم کرده و مخالفت خود با هرگونه مداخله ای در مسائل داخلی ایران را اعلام می داریم. ما معتقدیم که اختلافات بین دو کشور باید بطور دیپلماتیک و بر پایه منشور سازمان ملل حل شود.

ما رژیم ایران را فرامی خوانیم که به حقوق بشر و حقوق دموکراتیک شهروندان ایران احترام بگذارد و به کنوانسیون های سازمان ملل در رابطه با حقوق بشر، و مسئولیت های خود تحت موافقتنامه های بین المللی گردن بگذارد. ما خواهان آزادی تمام زندانیان سیاسی در ایران هستیم. ما تهدید به جنگ را محکوم

کمک های مالی رسیده

به مناسبت شصت و پنجمین سالگرد حزب از طرف رفقای سازمان بریتانیا ۲۰۰۰ پوند
به مناسبت ۶۵ مین سالگرد حزب ۳۰۰ دلار
گروه کوچکی از هواداران
به یاد همه شهیدان حزب ۲۰۰ دلار
به مناسبت ۶۵ مین سالگرد تاسیس حزب توده ایران از غرب سوئد ۵۰۰ کرون
به پیشواز ۶۵ سالگی حزب توده ایران ۱۰۰ یورو
به مناسبت ۶۵ مین سالگرد حزب رفیقی از هانوفر ۱۵۰ یورو
به مناسبت ۶۵ مین سالگرد حزب از دانمارک ۱۰۰۰ کرون
به یاد مبارزان به نام و گمنام توده ای در سالگرد تاسیس حزب اختر از دانمارک ۳۰۰ کرون
به مناسبت ۶۵ مین سالگرد حزب از هلند ۲۰۰ یورو

حزب کمونیست پرغال
جنبش التجدید (حزب کمونیست) تونس
حزب کمونیست سوئد
حزب کمونیست سوریه
حزب کمونیست شیلی
حزب کمونیست کانادا
حزب کمونیست کلمبیا
حزب کمونیست کاتالونیا
حزب استقلال و کارسنغال
حزب کمونیست عراق
حزب کمونیست فرانسه
حزب کمونیست نروژ
سازمان جوانان کمونیست نروژ
حزب کمونیست یونان
حزب سیناسپیسوس (اتحاد چپ) یونان
حزب کمونیست هند
حزب کمونیست فنلاند
حزب کمونیست لهستان

لطفاً در مکاتبات خود با آدرس های زیر از ذکر هرگونه نام اضافی خودداری کنید.

آدرس های پستی: 1. Postfach 100644, 10566 Berlin, Germany
2. B.M. Box 1686, London WC1N 3XX, UK
http://www.tudehpartyiran.org آدرس های اینترنت و «ای-میل»
E-Mail: dabirxhaneh_hti@yahoo.de

Nameh Mardom No. 748
Central Organ of the Tudeh Party of Iran

28 September 2006

شماره فاکس و تلفن
پیام گیر ما

۰۰۴۹۳۰
۳۲۴۱۶۲۷

حساب بانکی ما:

نام IRANe.V.
شماره حساب 790020580
کد بانک 10050000
بانک Berliner Sparkasse